

Doživljaj i iskustvo Krakova i Zagreba iz ženske perspektive

Tkalec, Marija

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:356037>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-03**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za sociologiju
Katedra za urbanu sociologiju

DOŽIVLJAJ I ISKUSTVO KRAKOVA I ZAGREBA IZ ŽENSKÉ PERSPEKTIVE

Diplomski rad

Marija Tkalec

Mentorica:
Izv. prof. dr. sc. Jana Vukić

Rujan, Zagreb, 2023.

Sadržaj:

1. Uvod	4
2. Javni prostori i sadržaji u užem središtu grada	5
2.112 kriterija kvalitete javnog prostora	6
2.2. Osjećaj sigurnosti iz ženske perspektive	7
3. Svrha i cilj istraživanja	9
3.1. Prikaz 1: Karta središta Zagreba	9
3.2. Prikaz 2: Karta središta Krakova	9
4. Metodologija istraživanja	10
4.1. Metodologija	10
4.2. Istraživačka pitanja	11
4.3. Uzorak	12
4.3.1 Graf 1: dob hrvatskog uzorka	12
4.3.2. Graf 2: godina studija hrvatskog studija	13
4.3.3. Graf 3: dob poljskog uzorka	13
4.3.4. Graf 4 godina studija poljskog studija	14
5. Analiza rezultata anketnog istraživanja o Zagrebu	15
5.1. Doživljaj Zagreba	15
5.1.1. Tablica 1: doživljaj Zagreba pomoću opisnih riječi	15
5.2. Procjena sigurnosti grada Zagreba iz ženske perspektive	16
5.2.1 Graf 5: pitanje 5	17
5.3. Zagreb noću	17
5.4. Zagreb – osjećaj (ne)sigurnosti	18
5.4.1. Graf 6: 12. pitanje	19
5.5. Zagreb – opremljenost sadržajima	19
5.5.1. Tablica 2	20
5.5.2. Graf 7: 15. pitanje	20
5.6. Zagreb – društvene grupe	21
5.6.1.. Graf 8: 20. pitanje	22
5.7. Prijedlozi za povećanje osjećaja sigurnosti mlađih ženskih osoba u gradu Zagrebu	22
6. Analiza rezultata anketnog istraživanja o Krakovu	23

6.1. Doživljaj Krakova	23
6.1.1. Tablica 3	23
6.2. Procjena sigurnosti grada Krakova iz ženske perspektive	24
6.2.1 Graf 9: 5. pitanje	24
6.3. Krakov noću	25
6.4. Krakov – osjećaj (ne)sigurnosti	25
6.4.1. Graf 10: 12. pitanje	26
6.5. Krakov – opremljenost sadržajima	26
6.5.1. Graf 11: 15. pitanje	27
6.5.2. Tablica 4	27
6.6. Zagreb – društvene grupe	28
6.6.1. Graf 12: 20. pitanje	29
6.7. Prijedlozi za povećanje osjećaja sigurnosti mlađih ženskih osoba u gradu Krakovu	29
7. Rasprava o rezultatima istraživanja	30
8. Zaključak	32
9. Literatura	33
10. Prilozi	36

1. Uvod

Tema ovog diplomskog rada glasi 'Doživljaj i iskustvo Krakova i Zagreba iz ženske perspektive'. Fokus samog rada bio je istražiti kako žene, konkretnije studentice ženskog spola iz Zagreba i Krakova, doživljavaju uže središte ta dva grada te u konačnici usporediti rezultate oba grada. U anketi obrađivat će se teme kao što su osjećaj sigurnosti danju i noću u užem središtu grada odnosno u javnim prostorima iz ženske perspektive, kao i u kvartovima gdje studentice borave/žive, osobna iskustva u javnim prostorima, doživljaj drugih društvenih grupa iz ženske perspektive i njihovu sigurnost u užem središtu grada kao i opremljenost sadržajima za mlade studente/ice u užem središtu grada. Zbog ograničenja koja dolaze s metodom online ankete, ispituje se subjektivni osjećaj sigurnosti studentica.

Odabrani su gradovi Zagreb i Krakov jer sam ja kao studentica dvopredmetnog studija sociologije i poljskog jezika i književnosti htjela provesti istraživanje koje uspoređuje Zagreb, grad u kojem sam studirala, i Krakov, grad kojeg sam posjećivala tijekom studija. Moj doživljaj i iskustvo oba grada bio je i ostao pozitivan u pogledu osobnog osjećaja sigurnosti u javnim prostorima u svakom dobu dana te u pogledu opremljenosti sadržajima za mlade studente/ice. Također Zagreb i Krakov su glavni studentski gradovi u svojim državama te su vrijedni usporedbe. Zbog osobnog iskustva, očekujem da će usporedba rezultata anketnih istraživanja biti slična te da neće jedan grad previše odskakati od drugog ni u jednom pogledu. Po pitanju osjećaja (ne)sigurnosti u oba grada iz ženske perspektive i njihov osoban osjećaj sigurnosti kao i pogled na tuđu sigurnost smatram kako bi rezultati mogli biti slični zbog sličnog mentaliteta oba grada te i dalje prisutne ksenofobije, seksizma, nacionalizma i sl.¹². Sadržaji koji nude gradovi Zagreb i Krakov smatram da su suvišni za domaće i strane studente/ice, ali današnja inflacija bi mogla predstaviti problem studenticama. Teorijski okvir putem kojeg će se analizirati svi aspekti anketnog istraživanja bit će bazirani na 12 kriterija kvalitete danskog arhitekta i profesora urbanog dizajna Jana Gehla.

---

¹ Glas Slavonije. Svaki treći Hrvat je ksenofob, ni u EU nije puno bolje. (2013.)

<http://www.glas-slavonije.hr/211607/1/Svaki-treci-Hrvat-je-ksenofob-ni-u-EU-nije-puno-bolje>

²Al Jazeera. Antisemitizam u Poljskoj 'postaje normalna stvar' (2017.)

<https://balkans.aljazeera.net/news/world/2017/9/1/antisemitizam-u-poljskoj-postaje-normalna-stvar>

2. Javni prostori i sadržaji u užem središtu grada

Javni prostor i grad skoro pa su u metonimijskom odnosu (Gulin Zrnić, Škrbić Alempijević 2019:17) što nam govori da su ovi pojmovi usko vezani i da je odnos između javnih prostora i grada duboko isprepleten i međusobno ovisan. Gradovi su kompleksne mreže fizičkih i sociokulturnih elemenata, u kojima se nalaze javni prostori. “Javni su prostori ključna mjesta urbanosti, odnosno društvenosti i ljudskih susreta” (Gulin Zrnić, Škrbić Alempijević 2019:17). Važnost javnih prostora u kontekstu gradova ogleda se u njihovoj sposobnosti da povećaju kvalitetu života stanovnika, da doprinesu kulturnom i društvenom životu te da potiču ekonomski razvoj. Gulin Zrnić i Škrbić Alempijević objašnjavaju kako se u javnom prostoru odvija susret čovjeka i prostora kao i međusobno razmjenjivanje ideje, mišljenja i iskustva sudionika javnog prostora i sudjelovanje ljudi u zajedničkom životu. Javni prostori postoje sada i ovdje, danju i noću, te imaju sposobnost potaknuti mrežu asocijacija koje vežemo uz taj prostor. Mogu potaknuti osjećaje i sjećanja te povezivanje uz druge prostore zbog zajedničkim karakteristikama. Spomenuti susreti mogu biti kratki i prolazni, gdje se čovjek ne zadržava već prolazi kroz jedan prostor ili mogu biti duži i isplanirani susreti gdje čovjek boravi u javnom prostoru neko vrijeme. Ljudski susreti mogu biti namjerni/dogovoreni, s nama poznatim ljudima, u obliku šetnje, organiziranog protesta, festivala i sl. Češće su susreti u javnim prostorima nenamjerni gdje se susrećemo s nama nepoznatim, različitim ljudima. Gulin Zrnić i Škrbić Alempijević objašnjavaju kako su upravo ti susreti s različitostima ono što definira grad kao specifičnu zajednicu. Skup nenamjernih susreta ljudi u javnom prostoru stvara tu zajednicu a time i osjećaj pripadnosti toj zajednici. Događaji u javnim prostorima kao što su festivali, protesti, koncerti i sl., jačaju osjećaj pripadnosti određenoj zajednici, ali isto tako stvara manje, prolazne zajednice unutar šire zajednice. “Funkcija i osobina javnih prostora je ta da služe javnoj svrsi te da su dostupni i pristupačni svima” (Zlatar 2008:125). Javni prostor mora biti dostupan sudionicima javnog prostora od 0-24, svaki dan u godini da bi uistinu bio javni (Čaldarović, 2011:121). Sve češći su slučajevi privatizacije javnih prostora, što onemogućuje korištenje tih prostora na određeno vrijeme u danu ili na određene dane u godini.

“Temporalnost, odnosno odnos prostora i vremena, jedna je od bitnih odredbi kada je riječ o funkciji javnih prostora” (Čaldarović, 2011:127). Prostor nije statičan entitet, već je podložan kontinuiranim transformacijama i evoluciji koje ga oblikuju, mijenjaju i daju mu

specifične karakteristike. Temporalnost prostora može biti vidljiva kroz različite aspekte kao što su sezonske promjene, urbanistički razvoj kao i svakodnevna interakcija ljudi s okolinom odnosno s javnim prostorom. Svakodnevni život ljudi oblikuje i odražava temporalnost prostora. Javni prostori kao što su ulice, parkovi, trgovi i dr., služe kao sredstva pomoću kojih ljudi obavljaju svakodnevne aktivnosti. Promjene svjetla tijekom dana, gužve u različitim vremenskim periodima te rutine i navike svakodnevnog života stvaraju dinamičnost i fluidnost u prostoru. Fizičko vrijeme, više nego socijalno vrijeme, može utjecati na osjećaj (ne)sigurnosti kod mlađih žena posebice kada je riječ o odnosu dan – noć.

Ljudski susreti u gradu, osim što se odvijaju u javnim prostorima, mogu odvijati pomoću sadržaja koje nudi grad. Arhitekt David Sim u svojoj knjizi *Soft City: Building Density for Everyday Life* razmatrao važnost sadržaja u javnim prostorima i njihovu ulogu u oblikovanju gradova. Sim je naglašavao da sadržaji u javnim prostorima igraju ključnu ulogu u privlačenju i zadržavanju ljudi u tim prostorima te je promicao ideju da su sadržaji ključni faktor u stvaranju vitalnih i atraktivnih gradskih prostora. Sadržaji u gradu mogu biti javni, odnosno dio javnog prostora, kao što su pješačke zone, biciklističke staze, javni parkinzi, mostovi i sl. Ostali sadržaji koje nudi grad nisu dio javnog prostora, jer nisu dostupni od 0-24 korisnicima javnih prostora, već se nalaze na javnim prostorima. To su sadržaji poput restorana, kafića, kazališta, klubova i sl. Raspored svih navedenih sadržaja kao i ostali koji nisu navedeni moraju biti pažljivo planirani i raspoređeni kako bi odgovarali potrebama i interesima lokalne zajednice, odnosno sudionicima tih sadržaja. Sim govori kako bi sadržaji trebali biti raznoliki i odražavati kulturnu i društvenu raznolikost grada, omogućavajući svima da se osjećaju dobrodošlim i uključenim.

2.1. Dvanaest kriterija kvalitete javnog prostora prema Janu Gehlu

Danski arhitekt i profesor urbanog dizajna Jan Gehl fokusirao je svoju karijeru na istraživanje oblika i načina korištenje javnih prostora te je svoja otkrića primijenio u praksi na više lokacija diljem svijeta (Project for Public Spaces, 2008.) Sigurnost u gradovima i većim mjestima Gehl objašnjava kao uspostava društvene strukture i odgovarajuće fizičke strukture sa zajedničkim prostorima na različitim razinama koje dopušta kretanje od malih grupa i privatnih prostora prema većim grupama i postupno javnim prostorima, dajući veći osjećaj sigurnosti i jači osjećaj pripadnosti područjima izvan privatne rezidencije. (Gehl, 2011.). Kako bi daljnje

objasnio sigurnost u gradovima i što sve karakterizira siguran grad, Gehl je osmislio svojih 12 kriterija kvalitete za javne urbane prostore koji će biti korišteni kao teorijski okvir ovog diplomskog rada. Ovih se 12 kriterija kvalitete odnosi na javne prostore na otvorenom te se dijele na 3 skupine: *zaštita, udobnost i uživanje*. (Dietrich i Kengyel, 2016.)

Zaštita se dijeli na 3 elementa. Prvi element/kriterij se odnosi na *zaštitu u prometu i od nesreća*, a odnosi se na zaštitu svih sudionika prometa kao što su pješaci, automobili, biciklisti, motori i slično, jednih od drugih. Također zahtjeva jasno određene prostore za aute, bicikliste i pješake kako ne bi došlo do nesreće u prometu. Drugi kriterij odnosi se na *zaštitu od štete od strane drugih, odnosno od kriminala i nasilja* što se može regulirati s nadzornim kamerama, policijom te rasvjetom. Treći kriterij odnosi se na *zaštitu od neugodnih osjetilnih iskustva* kao što su vjetar, kiša, sunce, velike gužve, prljavština, neugodni mirisi i buka. Zaštita od ovakvih neugodnih iskustava se može nuditi sa zaklonima (za kišu, sunce, vjetar) te kante za otpad kako bi se spriječili neugodni mirisi i prljavština.

Druga skupina '*udobnost*' sadrži 6 od 12 kriterija. Prva tri kriterija u ovoj skupini odnose se na *mogućnosti za hodanje, stajanje i sjedenje*, primjerice nogostupi, mjesta za stajanje te klupe ili naznačena mjesta za sjedenje. 7. kriterij je *mogućnost gledanja* tako da javni prostori imaju nesmetane i zanimljive poglede te rasvjetu po noći. 8. kriterij omogućava korisnicima javnog prostora da pričaju i slušaju s omogućenim mjestima za razgovore kao što su parkovi i slično te smanjena buka. 9. kriterij se odnosi na *mogućnost za igranje, odmaranje i za aktivnosti*. To su prostori poput igrališta, sportskih terena i drugih zelenih površina.

Treća skupina je *uživanje* koja sadrži preostala 3 kriterija kvalitete. 10. kriterij je *omjer građevina i prostora* od kojih se zahtjeva da su proporcionalna naspram ljudi kako bi se ljudi osjećali sigurno. Predzadnji kriterij je *mogućnost uživanja u pozitivnim aspektima vremena* kao što su sunce, vjetar i toplina/hladnoća. Zadnji kriterij se odnosi na *pozitivne osjetilne dojmove* kao što je drveće, cvijeće, jezera, lijepa građevine ili dobar dizajn te ugodan miris.

2.2. Osjećaj sigurnosti iz ženske perspektive

Osjećaj sigurnosti subjektivan je osjećaj te se mijenja kako starimo. Kad odrastamo, neki nas strahovi napuštaju dok neki novi ustupljuju, ali nam se i sama percepcija sigurnosti mijenja. Osjećaj sigurnosti kod mladih ovisi o puno faktora kao što su odgoj, okolina i spol. Kada je riječ

o spolu kao čimbeniku, mladi dečki se uglavnom osjećaju sigurnije u gradu od djevojaka iako češće sudjeluju u fizičkim napadima, dok se djevojke u globalu osjećaju nesigurnije u gradu te ih je više strah i češće su žrtve seksualnih napada. (Galić i sur. 2009. prema Zani i sur., 2001.).

Zbog veće koncentracije ljudi, prometa i buke, gradovi za razliku od manjih mjesta i ruralnih sredina, pružaju manje sigurnosti svojim građanima. Unutar samih gradova, osobe nižih socijalnih statusa osjećaju veću nesigurnost od primjerice osoba u elitnim kvartovima zbog manje koncentracije ljudi u istim te zbog povećanog nadzora. (Galić i sur. 2009. prema Meltzer i sur., 2007.) Zbog osjećaja nesigurnosti u javnom prostoru žene se mogu osjećati prisiljenima izbjegavati određene dijelove grada ili određene vremenske periode kako bi se zaštitile od potencijalnih prijetnji, što može imati negativan utjecaj na njihove svakodnevne aktivnosti i sudjelovanje u društvu. Isto tako, u pogledu beskućništvu, žene su u nesigurnijem položaju zbog patrijarhalnih struktura moći, te koriste strategiju nevidljivosti odnosno prikrivanje vlastitog beskućništva kako bi se osjećale sigurnije u javnim prostorima. (Grenier, 2022. prema Reeves, 2018.)

U ovom će se radu, jednim dijelom, ispitivati kako studentice Zagreba i Krakova gledaju na problem osjećaja nesigurnosti u javnim prostorima Zagreba i Krakova. Ljudski susreti u javnim prostorima, posebice nenamjerni susreti s nepoznatim, različitim ljudima, mogu izazvati osjećaje nesigurnosti, kao kod muškaraca, tako i kod žena. Sigurnost žena u javnim prostorima ima izuzetnu važnost jer direktno utječe na osjećaj sigurnosti što je upravo jedna od tema ovog diplomskog rada. Javni prostori su srž urbanih iskustava i mjesto gdje se ljudi sastaju i ostvaruju društvene, ekonomske i kulturne aktivnosti. Međutim, za mnoge žene, ti prostori mogu predstavljati izvor straha, nelagode i rizika. Osjećaj nesigurnosti u gradu, odnosno u javnom prostoru može biti izazvan zbog ranjivijeg i osjetljivijeg karaktera žena, ali i zbog većeg broja slučajeva napada nad ženama. Nasilje nad mladim djevojkama i ženama u javnim prostorima događa se nažalost na svakodnevnoj bazi, u ruralnim i urbanim prostorima, objašnjava UN Women organizacija. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) u ime UN Interagency-ja provela je istraživanje koje pokazuje da je skoro 30% žena bilo žrtva fizičkom ili seksualnom nasilju od strane intimnog partnera ili onih koji nisu (WHO, 2023.). Uz to, unazad nekoliko godina česti je spomen pojma femicid. Europski institut za rodnu jednakost (EIGE) definira femicid (feminicid) kao ubijanje žena i djevojaka zbog njihovog spola. Ponajviše uključuje ubojstva žena kao posljedica nasilja od strane intimnih partnera, ali isto tako i mučenje i

mizogino ubijanje, ubijanje žena i djevojaka zbog njihove seksualne orijentacije i rodnog identiteta kao i mnoštvo drugih razloga (EIGE, 2021.). Zbog ove činjenice, tijekom obavljanja raznih aktivnosti žene osjećaju strah i osjećaju da nemaju slobodu kretanja po javnim prostorima.

3. Svrha i cilj istraživanja

Svrha provedbe ovog istraživanja u sklopu diplomskog rada bila je sagledati osjećaj sigurnosti u užim središtima gradova i javnim prostorima gradova kao i doživljaj Zagreba i Krakova iz ženske perspektive. Motivaciju za ovako postavljen istraživački fokus dalo mi je osobno iskustvo žene, kao i studijske grupe sociologije i poljskog jezika i književnosti.

Cilj ovog diplomskog rada bio je istražiti kako studentice doživljavaju javne prostore i sadržaje Zagreba i Krakova te koji od gradova sudionice istraživanja smatraju sigurnijim. Ciljana populacija za ovo istraživanje bile su mlade djevojke/studentice koje žive i studiraju u Zagrebu ili Krakovu.

3.1. Prikaz 1: Karta središta Zagreba

(Preuzeto s OKVihor: https://vihor.hr/old/stare_stranice/Zagreb2005/lokacija.htm)

3.2. Prikaz 2: Karta središta Krakova (preuzeto

s <https://www.zwiedzanie-krakow.com/krakow/krakow-plan-miasta.php>

Zwiedzanie Krakowa z Christianem Vogtem)

Aspekti koji su se analizirani bili su javni prostori oba grada, sadržaji za mlade ljude/studente na otvorenom i zatvorenom te osjećaj sigurnosti u užem središtu grada. Na ankete su mogle odgovoriti studentice koje jesu, ali i one koje nisu rodom iz Zagreba ili Krakova. Bitan je kriterij bio da su se preselile u jedan od gradova zbog studija ili tijekom studija na semestar ili par semestara kako bi mogle doživjeti grad i sve navedene aspekte te adekvatno odgovoriti na anketu. Odabrala sam ženski rod kao ciljanu publiku ovog istraživanja jer smatram da su i dalje ugroženiji spol u društvu te sam htjela vidjeti postoji li razlika između ovih dvaju europskih gradova po pitanju sigurnosti. Svi navedeni aspekti sigurnosti bit će uspoređeni s Gehlovim 12 kriterijima kvalitete.

4. Metodologija istraživanja

Radi bolje usporedbe i lakše regrutacije sudionica, ovaj se diplomski rad bazira na rezultatima dvije verzije jedne ankete. Prvotno je anketa izrađena na hrvatskom jeziku te je zatim prevedena s hrvatskog na poljski jezik.

4.1. Metodologija

Metodologija korištena za ovo istraživanje bila je metoda online ankete. Došlo je do značajnog rasta broja ankete koje se provode online. (Bryman, 2012.) Bryman razlikuje online ankete provedene putem maila, te online ankete provedena direktno putem web stranica, odnosno web anketa. U ovom slučaju korištena je web online anketa jer se smatra prikladnijom za samostalno popunjavanje jer ispitanici mogu ispuniti anketu kada žele i brzinom kojom žele. (Bryman, 2012.) Za ovo istraživanje bilo je potrebno anketu na hrvatskom jeziku prevesti na poljski jezik koja bi služila za prikupljanje podataka za Krakov, dok je hrvatska anketa služila za prikupljanje podataka za Zagreb. Prikupljanje podataka na anketna istraživanja krenulo je 27.12.2022. i trajalo do 11.4.2023. Rezultati hrvatske verzije anketnog istraživanja prikupljali su se od 27.12.2022. do 12.2.2023., dok je prikupljanje rezultata poljskog anketnog istraživanja, koje je započeto istog dana (27.12.2022.), trajalo do 11.4.2023., te se ukupno odazvalo 133 sudionica (N=133). Anketa se sastoji od 3 dijela. 1. je dio kratak opis istraživanja i poziv na sudjelovanje. 2. dio sadržava dva demografska pitanja gdje se traži dob ispitanica i njihovu

godinu studija. 3. se dio sastoji od 23 pitanja od kojih je 13 pitanja višestrukog izbora, 2 pitanja kratkog odgovora, 5 pitanja dužeg odgovora i 3 pitanja na koja se odgovora pomoću Likertove skale koje sežu od 1 do 5. Odgovori na pitanja kratkog i dužeg odgovora, odnosno na otvoren tip pitanja analizirani su tako da su svi odgovori kodirani, odnosno grupirani u nekoliko kategorija istih ili sličnih odgovora te su objašnjeni i/ili spomenuti u analizi anketnih istraživanja. Posebno su grupirani odgovori hrvatskih sudionica (93 odgovora po pitanju) i posebno poljskih sudionica (40 odgovora po pitanju) te su kasnije uspoređeni u raspravi rezultata kao i svi ostali odgovori zatvorenog tipa.

Prikupljanje podataka se provodilo putem društvenih mreža. Hrvatska verzija ankete se slale u grupe na Facebooku s hrvatskim studentima te na društvenu mrežu Reddit, dok se poljska verzija ankete se slala u razne grupe na Facebooku s poljskim studentima, te na društvenu mrežu Reddit u poljski server. Odabrane su navedene društvene mreže kao sredstvo prikupljanja podataka zbog velike koncentracije studenata na istim. Zbog čestog sudjelovanja/odgovaranja na tuđe ankete u svrhu diplomskih radova, ankete su objavljene na društvene mreže Facebook i Reddit u nadi istog, brzog odaziva.

4.2. Istraživačka pitanja

Osnovna istraživačka pitanja koja se u ovim se anketnim istraživanjima postavljaju tiču se osjećaja sigurnosti mladih žena (studentica) u užem središtu grada Zagreba i Krakova, odnosno u javnom prostoru, kao i opremljenost sadržajima za mlade studente u užem središtu grada.

1. Smatrate li da je grad Zagreb/Krakov odnosno javni prostor grada Zagreba/Krakova siguran po danu i/ili po noći za ženske studentice?
2. Osjećate li se vi osobno sigurno u užem središtu grada odnosno u javnom prostoru po danu i/ili po noći tijekom obavljanja raznih aktivnosti?
3. Smatrate li da je grad Zagreb/Krakov odnosno javni prostor grada Zagreba/Krakova siguran po danu i/ili po noći za pripadnike drugih društvenih manjina?
4. Smatrate li da grad Zagreb/Krakov nudi dovoljno sadržaja za mlade studente u užem središtu grada?

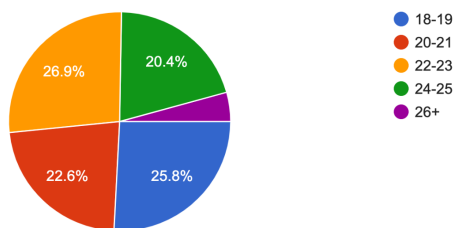
4.3. Uzorak

Uzorak čine studentice koje žive i studiraju u Zagrebu ili Krakovu, te one koje su se preselile u jedan od dva navedena grada zbog studija. Broj uzorka je 133 (N=133) od kojih je 28 sudionica iz Zagreba, 65 sudionica kojih se preselilo u Zagreb zbog studija, 5 sudionica iz Krakova i 35 sudionica kojih se preselilo u Krakov zbog studija. Izbor sudionica suzio se na studentice iz Zagreba i iz Krakova zbog toga što su to glavni studentski gradovi u svojim državama i vrijedni su usporedbe te zbog utjecaja mojih studijskih grupa. Sudionice istraživanja regrutirane se na društvenim mrežama Facebook i Reddit s pismom molbe za sudjelovanje u istraživanju u svrhu diplomskog rada. Anketa se objavljivala u više grupa na Facebook-u te više puta u istim grupama zbog slabog odaziva (posebice na poljsku anketu) dok se nije došlo do broja uzorka od 133 sudionica (N=133).

Rezultati su se prikupljali od 27. 12. 2022. do 11. 4. 2023. Na ankete se odazvalo 133 studentica, od kojih je 93 odgovorilo na hrvatsku anketu (HR), a 40 na poljsku anketu (PL). Pet je dobnih skupila bilo ponuđeno, počevši od 18 godina do 26+. U hrvatskoj anketi u dobnoj skupini od 18 – 19 bilo je 24 studentica, u skupini od 20 – 21 godine bilo je 21 studentica, u skupini od 22 – 23 bilo je 25 studentica, u skupini od 24 – 25 bilo je 19 studentica i u dobnoj skupini od 26+ bilo je 4 studentica.

4.3.1. Graf 1: dob sudionica (HR)

Dob
93 responses

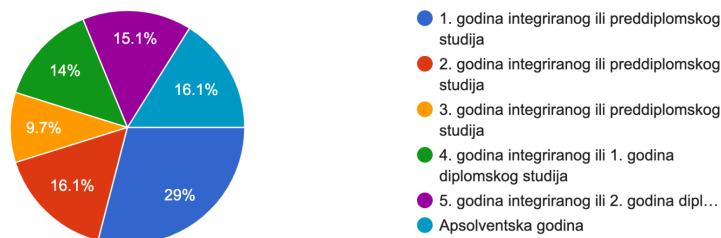

Uz dob se ispitala godina studija studentica. U prvoj skupini odnosno na 1. godini integriranog ili preddiplomskog studija bilo je 27 studentica, na 2. godini integriranog ili preddiplomskog studija bilo je 15 studentica, na 3. godini integriranog ili preddiplomskog studija bilo je 9 studentica, na 4. godini integriranog ili 1. godini diplomskog studija bilo je 13

studentica, na 5. godini integriranog ili 2. godini diplomskog studija bilo je 14 studentica i na zadnjoj skupini, odnosno na apsolventskoj godini bilo je 15 studentica.

4.3.2. Graf 2: godina studija sudionica (HR)

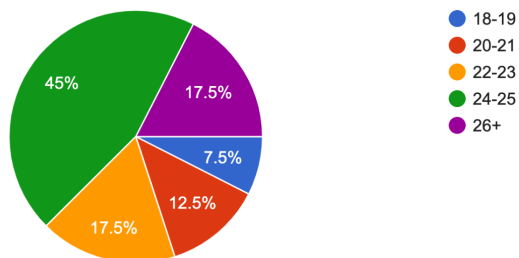
Godina studija
93 responses

U poljskoj anketi u dobnoj skupini od 18 – 19 bilo je 3 studentica, u skupini od 20 – 21 godine bilo je 5 studentica, u skupini od 22 – 23 bilo je 7 studentica, u skupini od 24 – 25 bilo je 18 studentica te u posljednjoj dobnoj skupini od 26+ bilo je 7 studentica.

4.3.3. Graf 3: dob sudionica (PL)

Wiek
40 responses

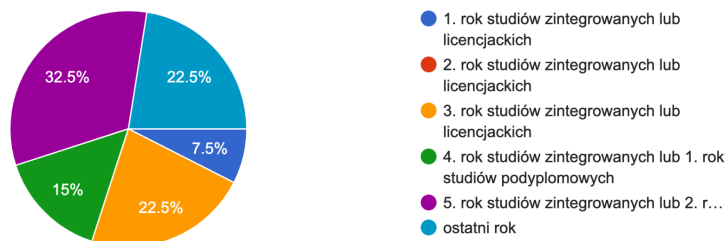

U prvoj skupini gdje se ispitala godina studija, odnosno na 1. godini integriranog ili preddiplomskog studija bile su 3 studentice, na 2. godini integriranog ili preddiplomskog studija nije bilo ni jedne studentice, na 3. godini integriranog ili preddiplomskog studija bilo je 9 studentica, na 4. godini integriranog ili 1. godini diplomskog studija bilo je 6 studentica, na 5.

godini integriranog ili 2. godini diplomskog studija bilo je 13 studentica te na apsolventskoj godini bilo je 9 studentica.

4.3.4. Graf 4: godina studija sudionica (PL)

Rok studiów
40 responses

Od hrvatskog uzorka od 93 studentice, 69,9% njih se preselilo u Zagreb zbog studija, dok ostalih 30,1% živi u Zagrebu većinu života ili cijeli život. Na poljsku anketu se odazvalo 35 studentica, odnosno 87,5% koje su se preselile u Krakov zbog studija i 5 studentica, odnosno ostalih 12,5% koje žive u Krakovu cijeli ili većinu života.

5. Analiza rezultata anketnog istraživanja o Zagrebu

Rezultati hrvatske verzije anketnog istraživanja o Zagrebu prikazuju nam kako studentice Zagreba doživljavaju uže središte grada Zagreba te sadržaje koje nudi. Također dobivamo uvid u osobni osjećaj (ne)sigurnosti i iskustva s nesigurnostima u gradu Zagrebu iz ženske perspektive.

Rezultati hrvatske verzije prikupili su se znatno brže (od 27.12.2022. do 12.2.2023.) od rezultata poljske verzije anketnog istraživanja.

5.1. Doživljaj Zagreba

Kako bi se ugrubo doznao doživljaj Zagreba od strane studentica, potrebno je bilo opisati Zagreb pomoću tri riječi. Odgovori su bili veoma raznoliki, ali ponajviše pozitivni. Riječi koje su se najviše pojavljivale u opisivanju bile su *užurban, velik, pun mogućnosti, lijep, bučan, gužvovit, zabavan, prenapučen i živ*. Ostale riječi koje su se pojavljivale s pozitivnom konotacijom su riječi; *moderan, siguran, veseo, čist, zelen, malen, jednostavan, slikovit, uzbudljiv, pozitivan, kulturni, studentski, energičan, interaktivan, ugodan, urban, miran, društven, otvoren, zanimljiv, dinamičan, raznolik, slobodan, opušten, topao, smirujući, božanstven, tradicionalan, povezan, turistički i pristupačan* te je učestalost ponavljanja riječi bio između 1 i 7. Riječi koje su se pojavljivale koje su nosile negativnu konotaciju su; *kaotičan, prometan, stresan, prometno nepovezan, smrdljiv, prljav, opasan, besmisleno idealiziran, usamljen, ružan, neuredan, tmuran, siv, neobnovljen, hladan, skup i odbojan* te je broj glasova bio u rasponu od 1 do 6. Također je par riječi koje se mogu shvatiti pozitivno i negativno ili neutralno a to su *staromodan, brz, promjenjiv, i naseljen* s rasponom učestalosti ponavljanja riječi od 1 do 5. Iz ovih se rezultata može zaključiti da većina uzorka doživljava grad Zagreb u pozitivnom smislu, ali da ga ipak smatraju velikim i prometnim gradom s odgovarajućim karakteristikama koje dolaze s opisom velikog, glavnog grada.

5.1.1. Tablica 1: doživljaj Zagreba pomoću opisnih riječi (kodirana tablica)

OPISNE RIJEČI	UČESTALOST PONAVLJANJA RIJEČI
---------------	-------------------------------

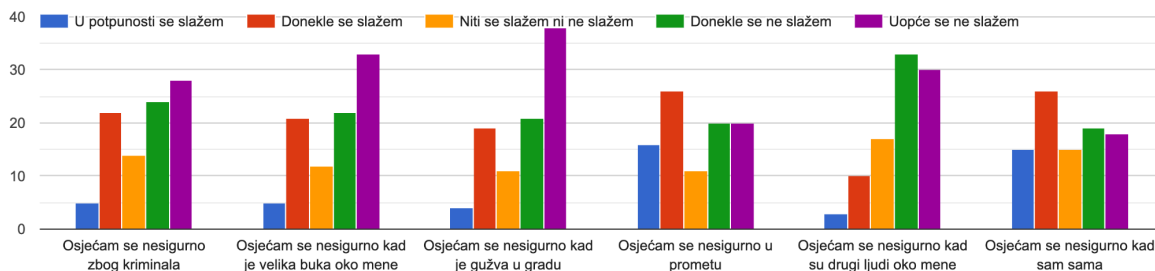
užurban/prometan	67
zabavan/zanimljiv	47
lijep/ugodan	27
prljav/odbojan	27
velik	19
urban/društven	13
staromodan	5

5.2. Procjena sigurnosti grada Zagreba iz ženske perspektive

Na pitanje ‘Smatrate li da je Zagreb siguran grad?’, 77,4% uzorka je reklo kako smatraju da Zagreb je siguran grad, dok ostalih 22,6% smatra Zagreb nesigurnim. 82,8% posto se osobno osjeća sigurno u užem središtu grada, a 17,2% se osobno ne osjeća sigurno. Tvrdnje u 5. pitanju (‘Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama’) ispituju osjećaj sigurnosti odnosno nesigurnosti u određenim situacijama. Ponuđene su sljedeće tvrdnje; Osjećam se nesigurno zbog kriminala, Osjećam se nesigurno kad je velika buka oko mene, Osjećam se nesigurno kad je gužva u gradu, Osjećam se nesigurno u prometu, Osjećam se nesigurno kad su drugi ljudi oko mene i Osjećam se nesigurno kad sam sama. Od navedenih tvrdnji najviše su promet i bivanje same u gradu izazvale nesigurnosti, ali odgovori ‘u potpunosti se slažem’ i ‘donekle se slažem’ nisu prevladali, već su bili skoro pa podjednaki s ostalim ponuđenim odgovorima. Najmanje nesigurnosti prisutno je kada je gužva u grada ili kad su drugi ljudi oko njih. Odgovori na tvrdnje što se tiču kriminala i velike buke, bili su raznoliki s nejasnim zaključkom. Nesigurnosti u prometu idu protiv Gehlovog 1. kriterija kvalitete koji govori o zaštiti svih sudionika prometa kao što su automobili, biciklisti, motori i pješaci jednih od drugih, dok osjećaj sigurnosti koje sudionice osjećaju s prisustvom drugih ljudi ide u prilog 2. kriterija koji glasi *zaštita od štete od strane drugih, odnosno od kriminala i nasilja*.

5.2.1. Graf 5: 5. pitanje; ‘Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama’

5. Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama:

5.3. Zagreb noću

Kada je riječ o Zagrebu noću (iza 22h), postotak studentica koje se osjećaju sigurno se znatno smanjio. 54,8% je reklo kako se osjeća sigurno u Zagrebu noću, a 45,2% je reklo da se ne osjeća sigurno u Zagrebu iza 22h. Razlozi koji izazivaju nesigurnosti kod mladih studentica u kasnim satima su ponajviše uzrokovani drugim ljudima. Obrazložile su kako se osjećaju nesigurno u centru grada Zagreba noću jer ima imigranata, stranaca, beskućnika, pijanaca, sumnjivih ljudi te velikih grupa muškaraca. Neugodna iskustva u prošlosti kao što su uhođenje, zviždanje i dovikivanje od strana muškaraca su utjecala i utječu na njihov osjećaj nesigurnosti. Nekoliko studentica je reklo kako osjećaju strah od silovatelje, napada, pljačkaša te da se osjećaju kao “laka meta” jer “nikada ne znam što će nekoj osobi na um pasti”. Također, razna obrazloženja kako Zagreb nije siguran ni po danu, ni po noći, Zagreb je “rizično mjesto”, žene su vrlo nezaštićene u Hrvatskoj i smatraju da se rijetko koja žena osjeća sigurno. Studentice koje su odgovorile na pitanje “Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Zagreba po noći (iza 22h)?” s “da”, objasnile su kako ne osjećaju strah ni nesigurnost jer nisu plašljive, nisu imale neugodna iskustva, jer je “relativno mirno u gradu u to vrijeme” i smatraju da ima puno gradova koji su manje sigurni od Zagreba. S druge strane, neke su studentice rekle kako ne osjećaju nesigurnost jer ima dovoljno policije, ulične rasvjete, vjeruju u sposobnost samoobrane ili nose obrambena sredstva poput suzavca te smatraju kako uvijek ima ljudi koji će pomoći. Gledajući Gehlovih 12 kriterija kvalitete, 2. kriterij koji govori o zaštiti od štete od strane drugih nije

zadovoljen obrazloženjima studentica jer razlog koji ponajviše pridonosi osjećaju nesigurnosti i strahu u javnom prostoru Zagreba su drugi ljudi, odnosno ostali korisnici javnog prostora koji im mogu nauditi.

5.4. Zagreb – osjećaj (ne)sigurnosti

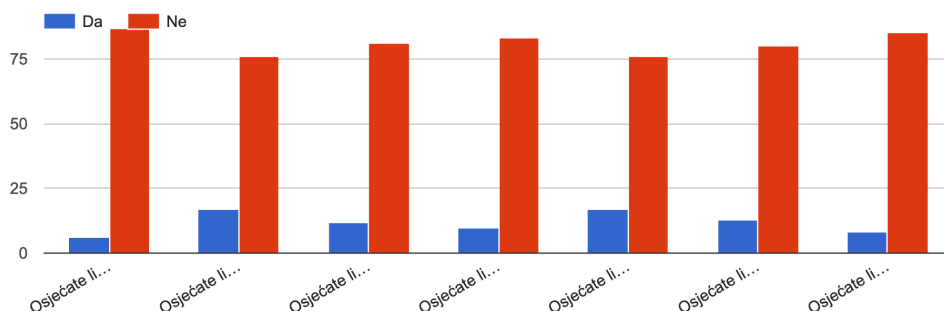
Na pitanje ‘Smatrate li da je grad Zagreb jednako siguran za mlade osobe oba spola (studente i studentice)?’ 63,4% studentica je odgovorilo da smatraju da nije, dok ostala manjina od 36,6% je reklo da je siguran za mlade osobe oba spola. Argumenti protiv govore kako je ženski spol, nevezano za dob, uvijek nesigurniji i ugroženiji. Nadalje, govore kako niti jedan grad ne ide u prilog ženama pa tako niti Zagreb. Pojedine studentice su odgovorila kako nije siguran ni za mlade studente, ni studentice jer “luđaci ne biraju metu”.

Od 93 studentica, većina od 84,9% je rekla da se osjeća sigurno u svom kvartu, a ostalih 15,1% je reklo da se ne osjeća sigurno. Od tih 14 studentica koje su zabilježile odgovor ‘ne osjećam se sigurno u svom kvartu’, 3 žive u kvartu Trnje, iz Peščenice – Žitnjak i Gornje Dubrave po dvije studentice, iz Donje Dubrave, Novog Zagreba – Zapad i Trešnjevke jug po jedna studentica te ih je 4 odabralo polje ‘ostalo’,

Za razliku od osjećaja nesigurnosti u gradu Zagrebu po noći (iza 22h), u obavljanju raznih aktivnosti po Zagrebu studentice su objasnile kako se osjećaju sigurnije. Aktivnosti kao što su odlazak u dućan/poštu/banku, čekanje autobusa sama, služenje javnim prijevozom, šetanje po središtu grada sama, šetanje u vlastitom kvartu, obavljanje sportskih aktivnosti te odlazak sama u kino ili kazalište u velikom broju ne pružaju studenticama nesigurnosti. Od uzorka od 93 studentice, odgovor da se osjećaju nesigurno u obavljanju raznih aktivnosti je obilježilo (ovisno o aktivnosti) između 6 i 17 studentica. Slično prethodnim pitanjima, neugodnosti i nesigurnosti su uglavnom stvarali imigranti, prosjaci, sumnjive osobe te neugodna iskustva u prošlosti, posebice u javnom prijevozu kojim se služe gotove sve studentice (98,9%), a 18,3% se ne osjeća sigurno služiti se njime. Studentice koje su obilježile odgovor ‘ne’ na pitanje ‘Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti?’ su objasnile kako ne osjećaju nesigurnosti, ali smatraju da svi trebaju biti oprezni što god da radili ili gdje god da bili.

5.4.1. Graf 6: 12. pitanje: Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja:

12. Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja:

5.5. Zagreb – opremljenost sadržajima

Osim što se u anketnom istraživanju ispitivala sigurnosti studentica u javnim prostorima u raznim aspektima života, dio ankete istraživao je opremljenost Zagreba sadržajima za mlade. Na pitanje ‘Smatrate li da Zagreb nudi dovoljno sadržaja u užem središtu grada za studente?’ preko $\frac{3}{4}$ studentica (76,3%) odgovorilo je da Zagreb nudi dovoljno sadržaja, dok je ostalih 23,4% reklo da ne nudi dovoljno sadržaja. Odabrano i ponuđeno je 10 sadržaja (kina, kazališta, klubovi, kafići, restorani, studentske menze, knjižnice, mjesta za druženje na otvorenom, mjesta za druženje i zabavu na zatvorenom i rekreacijski sadržaji) za koje osobno smatram da grad Zagreb nudi dovoljno, kako bi se vidio pogled na opremljenost sadržajima grada Zagreba iz perspektive drugih studentica. U 15. pitanju bilo je potrebno procijeniti kojih od navedenih sadržaja (navedenih gore) ima dovoljno u Zagrebu, a kojih nema. U niže priloženom grafu (Graf 7) može se očitati da većina studentica smatra kako kina, kazališta, klubova, kafića i restorana ima dovoljno, dok studentskih menza, knjižnica, mjesta za druženje na otvorenom, mjesta za druženje i zabavu na zatvorenom te rekreacijskih sadržaja pola studentica smatra da je dovoljno ovih sadržaja, a pola smatra da ih nema dovoljno. Sadržaja za mlade u gradu Zagrebu koji su financijski priuštivi za mlade, studentice smatraju da je znatno manje. 67,7% studentica je reklo kako smatraju da nema dovoljno sadržaja za mlade koji su financijski priuštivi dok je 32,3% reklo da ih je dovoljno. Najviše cjenovno prihvatljivih sadržaja kojih nedostaje su kafići, restorani, klubovi i događaji na otvorenom. Osvrnuvši se na Graf 7, studentice su rekly da tih sadržaja uistinu ima dovoljno, ali ne cjenovno prihvatljivih. Uz financijski prilagođene sadržaje,

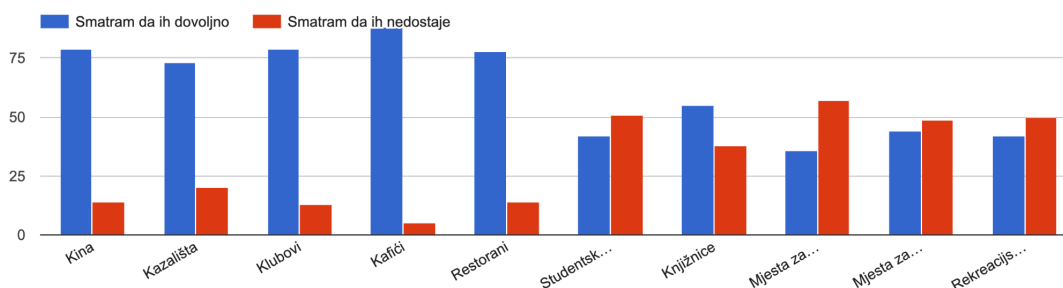
najčešće spomenuti sadržaji koje nedostaju su bile studentske menze, mjesta za druženje na otvorenom i na zatvorenom. Sadržaji za koje studentice smatraju da nedostaju u gradu Zagrebu, a da nisu navedeni u Grafu 7, su čitaonice/mjesta za učenje, teretane za žene, mjesta za nepušače, klubovi sa stranom glazbom te tiša mjesta za zabavu. Po Gehlovim kriterijima kvalitete nedostajanje mjesta za druženje na otvorenom nije u skladu s 9. kriterijem (mogućnost za igranje, odmor i aktivnosti) te 6. i 8. kriteriji koji govore o mogućnostima za sjedenje te pričanje i slušanje.

5.5.1. Tablica 2: sadržaji koji najviše nedostaju u užem središtu grada Zagreba

SADRŽAJI	UČESTALOST PONAVLJANJA SADRŽAJA
mjesta za druženje na otvorenom (parkovi, biciklističke staze, rekreacijski sadržaji)	19
cjenovno prihvatljivi sadržaji (kafići, restorani, klubovi)	15
studentske menze	14
mjesta za druženje na zatvorenom (klubovi, kafići, muzeji)	12
mjesta za učenje/čitaonice/knjižnjice	10
mirnija mjesta za druženje	4
Studentski domovi	1

5.5.2. Graf 7: 15. pitanje: Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu:

15. Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu:

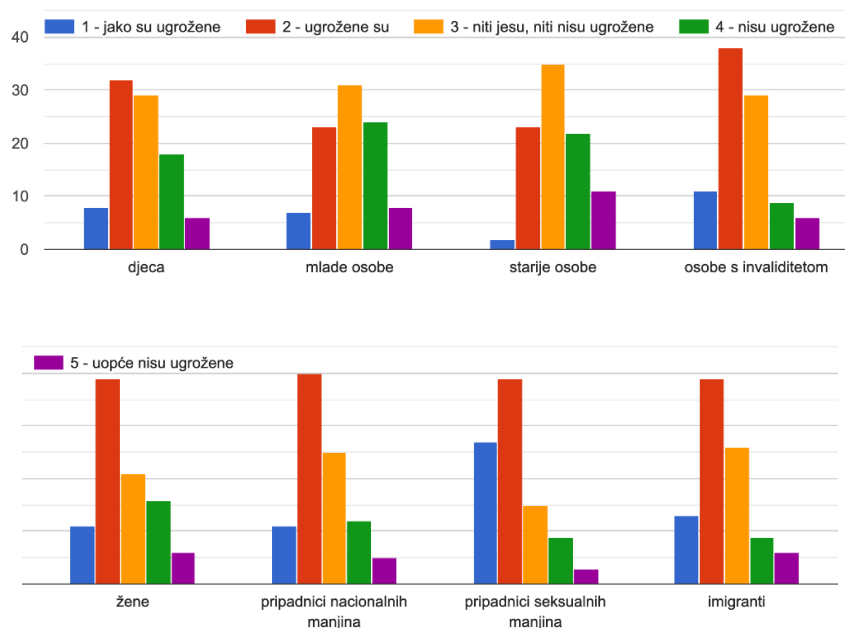
5.6. Zagreb – društvene grupe

Unutar svakog društva postoje određene društvene grupe koje su jedan ili drugi način ugroženije od drugih. U niže prikazanom grafu (Graf 8) studentice su procijenile u kojoj su mjeri djeca, mlade osobe, starije osobe, osobe s invaliditetom, žene, pripadnici nacionalnih manjina, pripadnici seksualnih manjina i imigranti ugroženi u pogledu sigurnosti u javnim prostorima. Djeca su više ugrožena nego što nisu, ali ipak $\frac{1}{4}$ smatra da nisu ugrožena skupina. Za mlade osobe je $\frac{1}{3}$ rekla da ova skupina niti je, niti nije ugrožena, $\frac{1}{3}$ da je (jako) ugrožena i $\frac{1}{3}$ da (uopće) nije ugrožena. Starije osobe je najviše studentica smatralo niti ugroženim, niti neugroženim. Osobe s invaliditetom, žene, pripadnici nacionalnih manjina i imigranti je najviše studentica reklo da su ugroženi u javnim prostorima, dok su pripadnici seksualnih manjina jako ugroženi u pogledu sigurnosti.

Kada je riječ o djeci, djeca su najugroženija u prometu zbog neopreznih vozača. Također, zbog svoje neiskvarenosti, često mogu biti žrtve osoba s krivim namjerama ako su bez nadzora. Osobe s invaliditetom su također ugrožene u prometu, posebice u javnom prijevozu zbog neprilagođenosti vozila za kolica i sličnih pomagala. Javni prostori nude loše i neprilagođene infrastrukture za osobe s invaliditetom i starijim osobama. Pripadnike seksualnih manjina su ispitanice obilježile kao najugroženiju skupinu, s 27 odgovora da su jako ugrožene i 39 da su ugrožene. Smatraju ovu skupinu najugroženijom zbog manjka tolerancije jer “Hrvati nisu poznati po tome da prihvaćaju LGBTIQ+”. Prema imigrantima “ljudi pristupaju s predrasudama” dok su žene (kao što je spomenuto u prijašnjim obrazloženjima) česte žrtve seksualnog zlostavljanja, maltretiranja i općenito u ranjivijem položaju. Najmanje ugrožene od navedenih društvenih grupa su mladi ljudi jer su “najsnažljiviji”. Većina pripadnika ovih društvenih grupa je na jedan ili drugi način ugrožena zbog svog kompromitiranog položaja u društvu što proizlazi iz konzervativnog i primitivnog mentaliteta jer “ljudi teško prihvaćaju različitosti”.

Spomenuti nesiguran promet i neprilagođena infrastruktura ne odgovaraju Gehlovom 1. kriteriju kvalitete koji glasi ‘zaštita u prometu i od nesreća’. Neprilagođena infrastruktura koja se tiče starijih osoba i osoba s invaliditetom također nije u skladu s kriterijem koji glasi ‘mogućnosti za kretanje/mobilnost’. Ostale društvene grupe koje su spomenute u grafu 9 su ugrožene zbog neprihvatanja, predrasuda i zlostavljanja što ide protiv kriterija o zaštiti od štete od strane drugih i od nasilja.

5.6.1. Graf 8: 20. pitanje: Procijenite u kojoj mjeri su određene društvene grupe ugrožene u pogledu sigurnosti na javnim prostorima u gradu Zagrebu:

5.7. Prijedlozi za povećanje osjećaja sigurnosti mladih ženskih osoba u gradu Zagrebu

Iz priloženih rezultata, može se uočiti problem s osjećajem nesigurnosti u gradu Zagrebu. Ovaj osjećaj je osoban pa su mehanizmi suočavanja različiti. Prijedlozi za načine povećanja osjećaja sigurnosti u gradu Zagrebu najviše su bili vezani za primarni i sekundarni odgoj koji potječe od kuće i škole. Također neki oblik seksualnog odgoja u školama te edukacija i osvješćivanje mladih o problemima nesigurnosti, ne samo kod mladih žena, već i kod pripadnika društvenih manjina. Uz odgoj, povećanje policijske patrole danju i noću bio je česti prijedlog. Ostali načini na koji se može povećati osjećaj sigurnosti u Zagrebu su edukacija o samoobrani koja je besplatna ili financijski priuštiva mladim ženama, opskrba sredstvima za samoobranu, povećana rasvjeta u svim dijelovima grada i povećano kažnjavanje za seksualno zlostavljanje.

6. Analiza rezultata anketnog istraživanja o Krakovu

S poljskom verzijom anketnog istraživanja doznajemo doživljaj i iskustvo Krakovskih studentica u užem središtu grada Krakova te o sadržajima koje nudi. Uzorak poljske ankete čini 40 studentica, što je manje od pola hrvatske verzije anketnog istraživanja. Rezultati na poljsko anketno istraživanje prikupljali su se znatno duže od rezultata hrvatske verzije. Prikupljanje je počelo istog dana (27.12.2022.) ali je trajalo do 11.4.2023.

6.1 . Doživljaj Krakova

Riječi koje su studentice koristile kako bi opisale Krakov slične su i/ili iste onima koje su studentice Zagreba koristile kako bi opisale Zagreb. Riječi pozitivnog karaktera bile su *lijep, tradicionalan, ugodan, siguran, studentski, povijetsan, turistički, miran, sunčan, interesantan, čist, velik, kulturnan, moderan, prijateljski, tolerantan, živ, razvijen, međunarodan, mio, dobro organiziran, magičan, sentimentaln* i *zabavan*. Negativnog karaktera imaju riječi: *gužvovit, zagađen, neskladan, onečišćen, prometan, glasan/bučan, snobovski, hermetičan, prljav, nadmoćan, prazan* i *razoran*. Također riječi *mnogobrojan* i *malen* koje se mogu shvatiti i pozitivno i negativno, ovisno o tome kako se doživljava idealan grad. Riječi negativnog karaktera nam ukazuju na to da grad Krakov nije u skladu sa svim Gehlovim kriterijima kvalitete. Riječi prometan i gužvovit idu protiv prvog kriterija koji glasi ‘zaštita od prometa i od nesreća’. Riječi onečišćen, glasan/bučan i prljav ne slažu se s 3. kriterijem, zaštita od neugodnih osjetilnih iskustva kao što su u ovom slučaju prljavština i buka.

6.1.1. Tablica 3: doživljaj Krakova pomoću opisnih riječi

OPISNE RIJEČI	UČESTALOST PONAVLJANJE RIJEČI
lijep/ugodan	25
međunarodan/prijateljski	17
prometan/gužvovit	16
tradicionalan	13

intersantan/zavaban	12
prljav/zagađen	7
skup	3

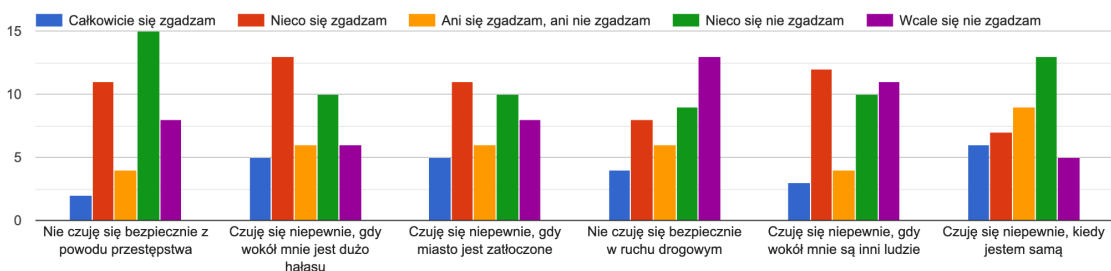
6.2. Procjena sigurnosti grada Krakova iz ženske perspektive

Od 40 studentica, 32 (80%) smatraju Krakov sigurnim gradom dok ga ostalih 8 (20%) smatra nesigurnim. U užem središtu grada, osobno se sigurno osjećaju 34 studentice (85%), a 6 studentica (15%) se osobno osjeća nesigurno. Po ovim rezultatima, vidimo kako više studentica smatra Krakov nesigurnim gradom (za druge) nego što se osobno osjeća nesigurno u njemu.

U niže priloženom grafu 9, prva tvrdnja ispituje osjećaj nesigurnosti zbog kriminala. Najviše je studentica (15) reklo da se ne slaže s tvrdnjom, 8 je reklo da se uopće se slaže s tvrdnjom, ali ipak 27,5% je reklo kako se slaže da se osjećaju nesigurno zbog kriminala. Situacije gdje je velika buka i kad je velika gužva u gradu pružale su najviše nesigurnosti studenticama od navedenih tvrdnji, dok su se najsigurnije osjećale u prometu. 13 studentica je reklo da se uopće ne slažu s tvrdnjom 'Osjećam se nesigurno u prometu' i 9 ih je rekla da se donekle ne slažu s tvrdnjom. Na tvrdnju 'Osjećam se nesigurno kad sam sama' najviše je studentica reklo da se donekle ne slažu s tvrdnjom. Prisustvo drugih ljudi u gradu i oko njih donekle pridonosi osjećaju nesigurnosti, ali isto tako i ne pridonosi, kao što se može vidjeti iz raznolikih rezultata tvrdnje 5. Ovi šaroliki odgovori otežavanje zaključivanja je li grad Krakov u skladu s Gehlovim kriterijima kvalitete zbog opredijeljenosti studentica.

6.2.1 Graf 9. 5. pitanje; 'Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama'

5. Oceń, w jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami:

6.3. Krakov noću

Osjećaj nesigurnosti po noći u Krakovu, isto kao i u Zagrebu, povećao se naspram osjećaja sigurnosti preko dana, ali nije prevladao. 27 studentica (67,5%) se osjeća sigurno i po dani i po noći dok se ostalih 13 (32,5%) ne osjeća sigurno. Studentice se osjećaju sigurno u užem središtu grada Krakova jer nisu osobno imale loša iskustva niti svjedočile nečim lošim te smatraju kako je kriminal rijedak. Nadalje, navele se kako se ne boje noću jer ima policije, nikad nisu same već su s prijateljima ili s drugim korisnicima javnog prostora te neke sudionice objašnjavaju kako jednostavno ne izlaze nakon 22h. Također, objasnile su kako uvijek postoje drugi ljudi u gradu koji će pomoći ako je potrebno. Manjina koja je izrazila osjećaj nesigurnosti u Krakovu iz 22h objasnila je kako ima svakakvih ljudi kojima može pasti svašta napamet, pijanih ljudi koji maltretiraju ljude i puno stranaca koji im izaziva nelagodu i strah. Slučajevi o silovateljima u medijima te razne priče od drugih ljudi također pridonose osjećaju nesigurnosti u javnim prostorima Krakova noću. Strah i nesigurnost koji su izazvani drugim ljudima (kao spomenuti pijanci, stranci, silovatelji) ne odgovaraju 2. kriteriju kvalitete koji govori o zaštiti od štete od strane drugih te od nasilja i kriminala.

6.4. Krakov – osjećaj (ne)sigurnosti

Procjena sigurnosti u oba spola mladih ljudi podijeljena je tako da 60% studentica smatra kako je Krakov jednako siguran za mlade studente i studentice, dok ostalih 40% smatra da grad nije jednako siguran. Dio sudionica koji smatra da je jednako siguran, objasnio je, kao u prijašnjim objašnjenjima, kako nisu doživjele nikakva loša iskustva ni maltretiranja u prošlosti. Nadalje, objasnile su kako ljudi ‘pretjeruju’ kad govore da Krakov nije siguran, te da se loše stvari mogu dogoditi bilo gdje, nevezano nužno za središte grada ili Krakov u ovom slučaju. Za mušku populaciju (studente) smatraju kako su oni ti koji najčešće uznemiruju studentice u centru grada i zbog kojih studentice imaju nesigurnosti i loša iskustva. S druge strane, jedna je studentica objasnila kako smatra grad nesigurnim za mlade muškarce jer je njezin prijatelj bio pretučen na trgu u Krakovu.

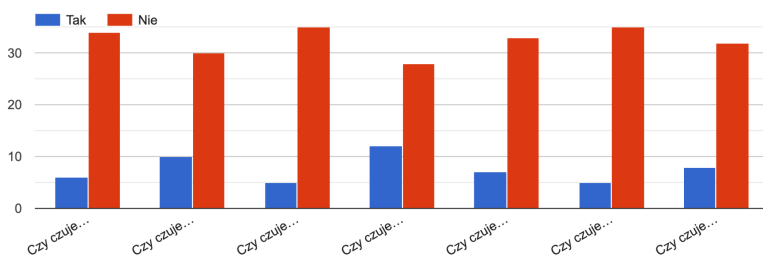
7,5% studentica (3) osjeća se nesigurno u svom kvartu. Jedna od njih živi u kvartu Swoszowice, jedna je s kvarta Prądnik biały i jedna s kvarta Stare miasto te su se sve tri

studentice preselile u Krakov zbog studija. Ostalih 92,5% navelo je kako se osjeća sigurno u svom kvartu.

Tijekom obavljanja raznih aktivnosti (odlazak u dućan/poštu/banku, čekanje autobusa sama, služenje javnim prijevozom, šetanje po središtu grada sama, šetanje u vlastitom kvartu, obavljanje sportskih aktivnosti, odlazak u kino ili kazalište sama) od 70% do 87,5% studentica se osjeća sigurno u svim aktivnostima. U javnom prijevozu 75% studentica se osjeća sigurno, 7,5% se ne služi njime te ostalih 17,5% se ne osjeća sigurno tijekom vožnje u javnom prijevozu. Postotak studentica koja se služi je 90%, veći od postotka onih koje se osjećaju sigurno što na ukazuje na činjenicu da se neke studentice služe javnim prijevozom usprkos nesigurnosti. Šetanje sama po gradu pruža najviše nesigurnosti za studentice, ali ipak prevladava osjećaj sigurnosti sa 70%. Osjećaj sigurnosti im pruža policija koja patrolira gradom, manjak loših iskustava te mirni kvartovi. Gehlov 9 kriterij kvalitete govori o mogućnosti za igranje, odmaranje i za aktivnosti. Oko $\frac{3}{4}$ studentica se osjeća sigurno u obavljanju svih navedenih aktivnosti te se može zaključiti da ovaj aspekt koji pruža grad je i skladu s kriterijima kvalitete.

6.4.1. Graf 10: 12. pitanje: Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja:

12. Czy poczucie niepewności wpływa na twoje działania? Odpowiedz na następujące pytania:

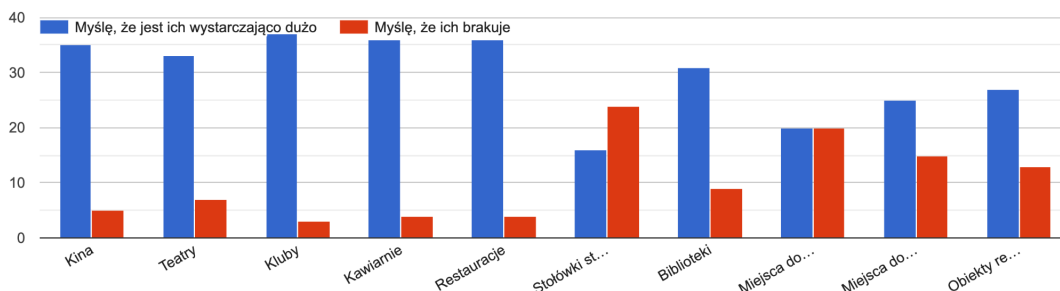
6.5. Krakov — opremljenost sadržajima

Kao i u anketnom istraživanju o Zagrebu, ponuđeni su isti sadržaji (kina, kazališta, klubovi, kafići, restorani, studentske menze, knjižnice, mjesta za druženje na otvorenom, mjesta za druženje i zabavu na zatvorenom i rekreacijski sadržaji) za procjenu opremljenosti kako bi

usporedba dva grada bila moguća i valjana. Za razliku od Zagreba, zbog nedovoljnog provedenog vremena u Krakovu, nisam mogla osobno suditi je li opremljenost grada Krakova suvišna. Opremljenost Krakova sadržajima 90% studentica smatra suvišnim, dok samo 10% smatra suprotno. Iz priloženog grafa (Graf 11), kina, kazališta, klubova, kafića i restorana preko 33 studentice procjenjuje da ih je dovoljno. Knjižnica, mjesta za druženje i zabavu na otvorenom i rekreacijskih sadržaja misle da je nešto manje, mjesta za druženje na zatvorenom podjednako studentica misli da ih ima dovoljno odnosno da ih ne, a više studentica smatra kako studentskih menzi nema dovoljno nego što ih ima. Financijski prihvatljivih sadržaja znatno manji broj studentica smatra da je dovoljno. 47,5% sudionica smatra da Krakov nudi dovoljno financijski prihvatljivih sadržaja, dok 52,5% misli da nema financijski prihvatljivih sadržaja u užem središtu grada. Iako studentice smatraju da je sadržaja u Krakovu dovoljno, studenticama su bitniji financijski prihvatljivi sadržaji. Gledajući ovu činjenicu, ovaj aspekt nije u skladu s 9. Gehlovim kriterijem kvalitete koji glasi ‘mogućnost za igranje, odmaranje i za aktivnosti’.

6.5.1. Graf 11: 15. pitanje: Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu:

15. Oceń, czy na poniższej liście brakuje pewnych treści przeznaczonych dla młodzieży:

6.5.2.. Tablica 4: sadržaji koji najviše nedostaju u užem središtu grada Krakova

SADRŽAJ	FREKVENCIJA PONAVLJANJA SADRŽAJA
mjesta za druženje na otvorenom	6
mjesta sa studentskim popustima	5

Mjesta za druženje na zatvorenom (kina, kafići, bazeni, klubovi)	5
cjenovno prihvatljiva mjesta	4
javni wc	1
učionice	1
restorani/kafići s bezglutenskom ponudom	1

6.6. Krakov – društvene grupe

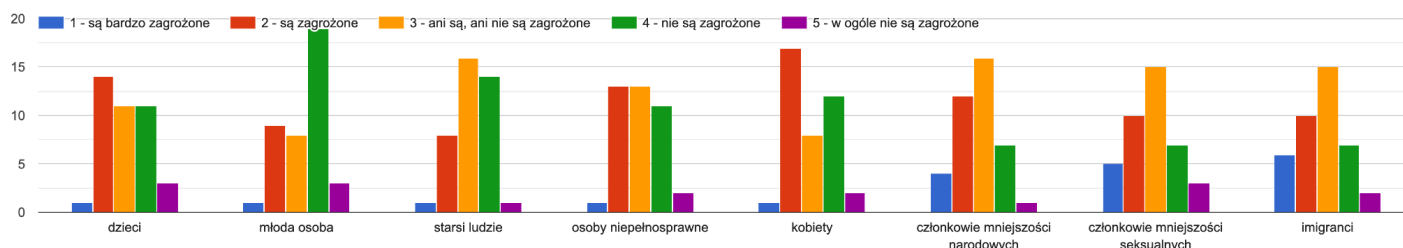
U niže priloženom grafu (Graf 12) vidljivo je da najviše studentica (35%) smatra da su djeca ugrožena društvena skupina. Studentice su obrazložile kako su djeca ugrožena kad su sama te nisu pod nadzorom odraslih jer su onda u riziku od otmice. Također su djeca naivna kao stariji ljudi, posebice u kontakima sa strancima. Stari ljudi ponajviše niti jesu, niti nisu ugrožena skupina iako je dosta studentica (35%) reklo sa je ugrožena društvena grupa. Slično starijim ljudima, graf koji prikazuje osobe s invaliditetom prikazuje kako skoro jednak broj studentica smatra da je ova skupina ili ugrožena, nije ugrožena ili nijedno ni drugo. Nadalje, za žene se ponajviše smatra da jesu ugrožena skupina, iako 30% studentica smatra da nisu ugrožene. Za pripadnike nacionalnih manjina, 30% ih smatra ugroženom skupinom, dok 40% smatra da niti jesu, niti nisu ugroženi. Pripadnike seksualnih manjina i imigrante studentice ponajviše (37,5%) smatraju niti ugroženima, niti neugroženima, ali ipak 25% ih smatra ugroženom skupinom a čak između 12,5% i 15% jako ugroženima. Mladi ljudi uglavnom nisu ugroženi.

Daleko je najviše obrazloženja bilo vezano za pripadnike seksualnih manjina, pripadnike nacionalnih manjina i imigrante, iako su po priloženom grafu žene smatrane najugroženijom skupinom. Imigranti i pripadnici nacionalnih manjina su izloženi neugodnostima u javnom prostoru zbog prisutstva nacionalizma, ksenofobije te neprijateljstva prema drugima nacijama. Pripadnici seksualnih manjina česte su žrtve nasilnih napada i slučajeva homofobije što se prostire po cijeloj Poljskoj, pa tako i u Krakovu. Objasnile su kako su u jednu ruku sve navedene društvene skupine donekle ugrožene i u rizičnom položaju u društvu te su česti slučajevi gdje se ‘treća strana’ ne želi uplitati, odnosno pomoći.

Ugroženost određenih društvenih skupina od strane drugih ljudi zbog nacionalizma, ksenofobije, seksizma i slično ne ide u prilog Gehlovom kriteriju kvalitete koji glasi ‘zaštitu od štete od strane drugih, odnosno od kriminala i nasilja’.

6.6.1. Graf 12: 20. pitanje: Procijenite u kojoj mjeri su određene društvene grupe ugrožene u pogledu sigurnosti na javnim prostorima u gradu Krakovu:

20. Oceń, w jakim stopniu określone grupy społeczne są zagrożone pod względem bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej miasta Krakowa:

6.7. Prijedlozi za povećanje osjećaja sigurnosti mladih ženskih osoba u gradu Krakovu

Slično prijedlozima koje su Zagrebačke studentice ponudile u hrvatskoj verziji anketnog istraživanja, povećanje osjećaja sigurnosti u Krakovu bi najviše pridonijela policija, odnosno više policijske patrola danju i noću te nadzor po ulicama. Uz policijsku patrolu, ponuđeni su i prijedlozi kao što su edukacije o samoobrani, sredstva za samoobranu, osvješćivanje mladih o problemima te veće kazne za počinitelje seksualnih napada. Smatraju kako bi Krakov bio sigurniji grad “kad bi barem društvo bilo spremnije pomoći”.

7. Rasprava o rezultatima istraživanja

Na hrvatsku se verziju anketnog istraživanja odazvalo više od dvostruko više (93) ispitanica od poljske verzije anketnog istraživanja na koju se odazvalo 40 ispitanica. Prikupljanje podataka za obje ankete krenulo je istog dana (27.12.2022.), ali su se rezultati hrvatskog anketnog istraživanja prikupljali do 12.2.2023., znatno lakše i brže (i u većem broju), dok su se rezultati poljskog anketnog istraživanja prikupljali sve do 11.4.2023. U oba slučaja, većina studentica se preselilo u jedan od gradova zbog studija dok je manjina iz Zagreba ili Krakova i živi tamo cijeli ili većinu života. Osjećaj sigurnosti u javnim prostorima Zagreba i Krakova po danu veći je od onog po noći, ali je u Zagrebu manji i po pitanju dana i noći. Razlozi koji pružaju nesigurnosti studenticama u javnim prostorima Zagreba su ponajviše bili drugi 'sumnjivi' ljudi, kao što stranci, imigranti, pijanci, beskućnici te muški spol općenito. Studentice iz Krakova objasnile kako ih uglavnom nije strah biti u javnim prostorima Krakova po noći jer je siguran grad te nisu doživjele ništa loše u prošlosti. Javni su prostori od velike važnosti tijekom obavljanja svakodnevnih aktivnosti po gradu. Šetnice, ceste, biciklističke staze, autobusne stanice i sl. omogućuju i olakšavanju studenticama Zagreba i Krakova obavljanje raznih aktivnosti po gradu kao što su odlazak u dućan/poštu/banku, čekanje autobusa sama, služiti se javnim prijevozom, šetati po središtu grada sama, šetati u vlastitom kvartu, obavljati sportske aktivnosti te ići sama u kino ili kazalište. U oba anketna istraživanja velika većina sudionica je objasnilo kako se upravo tijekom obavljanja ovih aktivnosti osjećaju sigurno. U hrvatskom anketnom istraživanju, manji dio sudionica koja se osjeća nesigurnom, u obrazloženjima su objasnile kako im sluzenje javnim prijevozom predstavlja najviše osjećaja nesigurnosti zbog osobnih i/ili tuđih loših iskustva te sumnjivih ljudi koji se služe njime. Opremljenost sadržajima kao takvim, studentice Zagreba i Krakova smatraju suvišnim, ali kada je riječ o financijski priuštivom sadržaju, oba grada ne pružaju dovoljno sadržaja. Osim financijski priuštivih sadržaja, studentice Zagreba i Krakova izrazile kako ponajviše nedostaje studentskih menzi i mjesta za druženje na otvorenom. Studentice Zagreba su također naglasile kako nedostaje i mjesta za druženje na zatvorenom. U procjeni ugroženosti društvenih grupa (djeca, mlade osobe, starije osobe, osobe s invaliditetom, žene, pripadnici nacionalnih manjina, pripadnici seksualnih manjina i imigranti) znatno su ih ugroženijim smatrale Zagrebačke studentice. Daleko najugroženijom skupinom smatrale su pripadnike seksualnih manjina, zatim pripadnike

nacionalnih manjina, imigrante, žene i osobe s invaliditetom. Od navedenih društvenih skupina, studentice Krakova rekle su da su žene najugroženija skupina, zatim djeca, imigranti, pripadnici nacionalnih i seksualnih manjina i osobe s invaliditetom.

8. Zaključak

Cilj ovog diplomskog rada bio je istražiti kako studentice doživljavaju javne prostore i sadržaje Zagreba i Krakova te koji od gradova sudionice istraživanja smatraju sigurnijim i u kojem se studentice osobno osjećaju sigurnije. Odabran je ženski rod kao ciljana publika da dobijem uvid u pogled drugih mlađih žena na sigurnost u gradovima i javnim prostorima, jer ja smatram da su i dalje ugroženiji spol u društvu te da se osjećaju manje sigurno od muškaraca. Uzimajući u obzir odgovore na anketna istraživanja, gradovi Zagreb i Krakov slični su po načinu na koji ih se doživljava iz ženske perspektive. Više od $\frac{2}{3}$ studentica Zagreba i Krakova, po rezultatima istraživanja, smatraju da su javni prostori oba grada jednako sigurna po danu, te se isto tako osobno osjećaju sigurno u užem središtu grada. Kada je riječ o osjećaju sigurnosti u javnim prostorima Zagreba i Krakova po noći, osjećaj sigurnosti od strane sudionica bio je jači u gradu Krakovu. Studentice Zagreba smatraju kako Zagreb nije jednako siguran za mlade osobe oba spola, već je sigurniji za mlađe muškarce, dok u Krakovu većina studentica smatra da je Krakov jednako siguran za mlade osobe oba spola. Prisustvo drugih ljudi, kao što su pijanci, beskućnici, stranci i sl., najviše izaziva osjećaj nesigurnosti kod mlađih žena u javnim prostorima Zagreba i Krakova zbog loših osobnih ili tuđih iskustva. Sadržaja kojih nedostaje najviše u oba grada su mjesta za druženje na otvorenom i studentske menze, ali su studentice objasnile kako je ipak financijski priuštiv sadržaj najveći nedostatak. Opremljenost ostalim sadržajima studentice oba grada smatraju zadovoljavajućim. Gledajući odnos odgovora anketnih istraživanja i kriterija kvalitete Jana Gehla, najviše je bilo diskrepancije između odgovora i skupine koja govori o zaštiti od štete od strane drugih, odnosno od kriminala i nasilja. Ovaj kriterij nije ispunjen jer su osjećaji nesigurnosti u gradu Zagrebu i gradu Krakovu najviše pridonijeli drugi ljudi kao što su imigranti, pijanci, beskućnici pa i muškarci. Kriterij o zaštiti u prometa i od nesreća spominje se u kontekstu djece i starijih ljudi u prometu kao ugrožene skupine zbog neopreznih vozača u Zagrebu i Krakovu, neprilagođeni javni prostor za starije ljude, te općenit osjećaj nesigurnosti od strane Zagrebačkih studentica u prometu. Studentice grada Zagreba i grada Krakova jednako se osjećaju sigurno u većini aspekta dnevnog života, dok po noći više nesigurnosti dolazi do izražaja. Opremljenost sadržajima studentice smatraju zadovoljavajućim, ali nedostatak financijski priuštivih sadržaja studentice u oba grada smatraju problemom.

9. Literatura

Al Jazeera. Antisemitizam u Poljskoj 'postaje normalna stvar' (2017.)

<https://balkans.aljazeera.net/news/world/2017/9/1/antisemitizam-u-poljskoj-postaje-normalna-stvar> (datum zadnjeg pristupa: 11.9.2023.)

Bojanowski, K. (2013.) Strategia dla Krakowa – koncepcja rozwoju przestrzeni publicznych. Krakow: Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej

Bryman, A. (2012.) Social research methods, 4. izdanje. (str. 670 – 672) Oxford: Oxford University Press.

Buljan-Flander, G. i Karlović, A. (2004.) Odgajam li dobro svoje dijete? Savjeti za roditelje. Zagreb: Marko M. usluge.

Čaldarović, O. (2011.) Urbano društvo na početku 21. stoljeća. (str. 119 – 128). Zagreb: Naklada Jesenski i Turk

Čaldarović, O., Vukić, J. (2017.) Suvremeni grad - javni prostori i kultura življenja: primjer Zagreba. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk

Dietrich, U i Kengyel, N. (2016) What makes a public open space liveable? (str. 687 – 693) Njemačka: HafenCity University Hamburg <https://d-nb.info/1272770346/34> (datum zadnjeg pristupa: 23.6.2023.)

European Institute for Gender Equality. Femicide. (2023.):

https://eige.europa.eu/publications-resources/thesaurus/terms/1192?language_content_entity=en (datum zadnjeg pristupa: 22.8.2023.)

Galić, R. et al. (2009.) Mladi i sigurnost - Osjećaju li se mladi sigurno u gradu Zagrebu. (str. 10 – 12). Zagreb: Intergrafika TTŽ

Gehl, J. (2008.) Project for public places <https://www.pps.org/article/jgehl> (datum zadnjeg pristupa: 23.6.2023.)

Gehl, Jan. (2011.) *Life Between Buildings and Public Spaces, Public Life*. Copenhagen: The Danish Architectural Press.

Giray Alyanak, Leyla. *Women on the road* (2022.) *Places To Visit In Krakow: A Guide For Women Travelers* <https://www.women-on-the-road.com/places-to-visit-in-krakow.html> (datum zadnjeg pristupa: 20.6.2023.)

Glas Slavonije. *Svaki treći Hrvat je ksenofob, ni u EU nije puno bolje*. (2013.) <http://www.glas-slavonije.hr/211607/1/Svaki-treci-Hrvat-je-ksenofob-ni-u-EU-nije-puno-bolje> (datum zadnjeg pristupa: 11.9.2023.)

Grenier, P. (2022.) *Iskustva i strategije žena u uličnom beskućništvu u Zagrebu*. (str. 307 – 308) Zagreb: Revija za sociologiju. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. <https://hrcak.srce.hr/file/427097> (datum zadnjeg pristupa: 1.7.2023.)

Gulin Zrnić, V., Škrbić Alempijević, N. (2019.) *Grad kao susret: Etnografije zagrebačkih trgova*. (str. 17 – 20) Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo, Institut za etnologiju i folkloristiku.

Magiczny Kraków (2019.) *Badania potwierdzają: Kraków jest bezpiecznym miastem* https://www.krakow.pl/get_pdf.php?dok_id=234092 (datum zadnjeg pristupa: 20.6.2023.)

Meltzer, H., Panos, V., Goodman, R. i Tamsin, F. (2007.) *Childrens' perceptions of neighbourhood trustworthiness and safety and their mental health*. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 48, (str. 1208 – 1213)

Researchgate. (2008.-2023.) https://www.researchgate.net/figure/Gehls-Twelve-Quality-Criteria-for-public-urban-spaces-Gehl-Institute-2018_fig1_334780244 (datum zadnjeg pristupa: 21.6.2023.)

UN Women. *Creating safe and empowering public spaces with women and girls*. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/creating-safe-public-spaces> (datum zadnjeg pristupa: 22.8.2023.)

Vihor: https://vihor.hr/old/stare_stranice/Zagreb2005/lokacija.htm (datum zadnjeg pristupa: 21.6.2023.)

World Health Organisation. *Violence against women*. (2021.):
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women> (datum zadnjeg pristupa: 22.8.2023.)

Zani, B., Cicognani, E. i Albanesi, C. (2001.) Adolescents' sense of community and feeling of unsafety in the urban environment. *Journal of Community Applied Social Psychology*, 11, (str 475 – 489)

Zwiedzanie Krakowa z Christianem Vogtem:
<https://www.zwiedzanie-krakow.com/krakow/krakow-plan-miasta.php> (datum zadnjeg pristupa: 23.6.2023.)

10. Prilozi

10.1. prilog 1: Gehlovih 12 kriterija kvalitete za javne urbane prostore, preuzeto s;

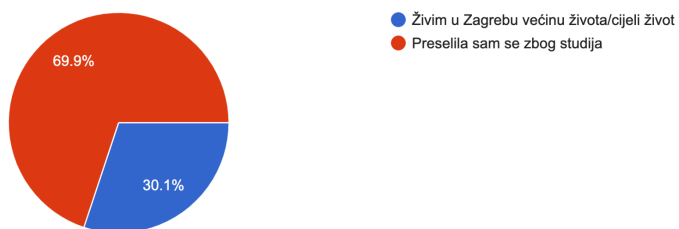
https://www.researchgate.net/figure/Gehls-Twelve-Quality-Criteria-for-public-urban-spaces-Gehl-Institute-2018_fig1_334780244

Protection	Against traffic and accidents	Against harm by others	Against unpleasant sensory experiences
Comfort	Options for mobility	Options to stand and linger	Options for sitting
	Options for seeing	Options for talking and listening	Options for play , exercise and activities
Enjoyment	Human scale	Positive aspects of climate	Aesthetic qualities and positive sensory experiences

10.2. prilog 2: Jeste li živjeli u Zagrebu većinu života/cijeli život ili ste se preselili zbog studija?

1. Jeste li živjeli u Zagrebu većinu života/cijeli život ili ste se preselili zbog studija?

93 responses

10.3. prilog 3: Kako doživljavate grad Zagreb? Opišite ga u tri riječi. (nekodirana verzija)

OPISNE RIJEČI	UČESTALOST PONAVLJANJA RIJEČI
užurban	24
velik	19
Pun mogućnosti	12

lijep	12
bučan/glasan	9
gužvovit	9
zabavan	9
prenapučen	8
živ	8
siguran	7
zanimljiv	7
prljav	6
brz	5
hladan	5
prometan	5
siv	4
stresan	4
tmuran	4
ugodan	4
čist	3
smrdljiv	3
uzbudljiv	3
neuredan	3
društven	3
raznolik	3
otvoren	2
urban	2
studentski	2

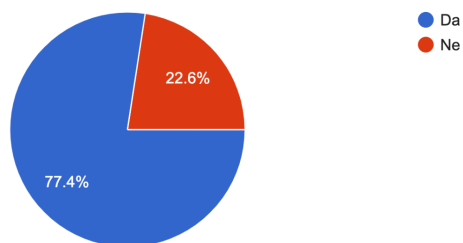
interaktivan	2
mali	2
staromodan	2
moderan	1
veseo	1
star	1
zelen	1
jednostavan	1
Prometno nepovezan	1
slikovit	1
pozitivan	1
opasan	1
kulturan	1
energičan	1
promjenjiv	1
(besmisleno) idealiziran	1
usamljen	1
ružan	1
miran	1
dinamičan	1
neobnovljen	1
opušten	1
naseljen	1
topao	1
smirujuć	1

božanstven	1
skup	1
tradicionalan	1
odbojan	1
povezan	1
turistički	1
pristupačan	1

10.4. prilog 4: Smatrate li da je Zagreb siguran grad?

3. Smatrate li da je Zagreb siguran grad?

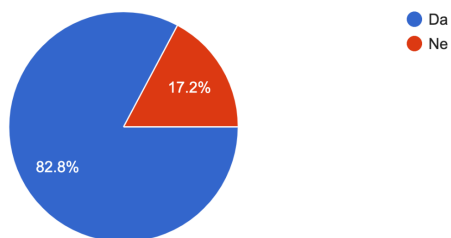
93 responses

10.5.. Prilog 5: 4. Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Zagreba?

4. Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Zagreba?

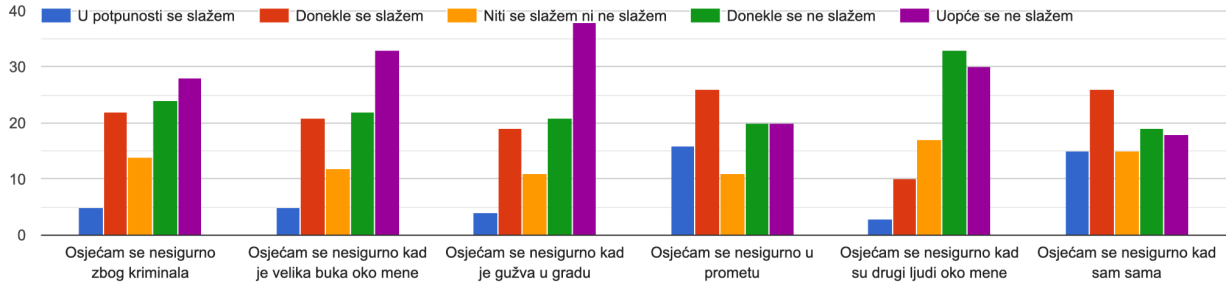
93 responses

10.6. Prilog 6: Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama: (Zagreb)

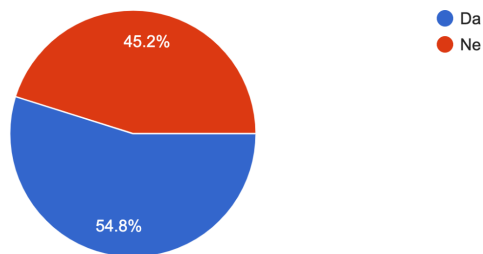
5. Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama:

10.7. prilog 7: Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Zagreba?

6. Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Zagreba po noći (iza 22h)?

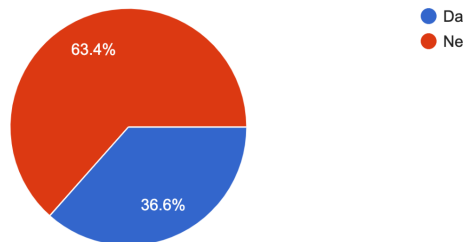
93 responses

10.8. prilog 8: 8. Smatrate li da je grad Zagreb jednako siguran za mlade osobe oba spola (studente i studentice)?

8. Smatrate li da je grad Zagreb jednako siguran za mlade osobe oba spola (studente i studentice)?

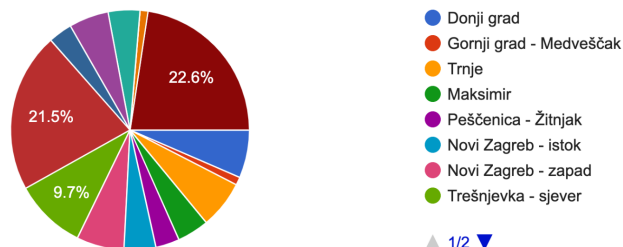
93 responses

10.9. prilog 9: U kojem kvartu živite? (Zagreb)

10. U kojem kvartu živite?

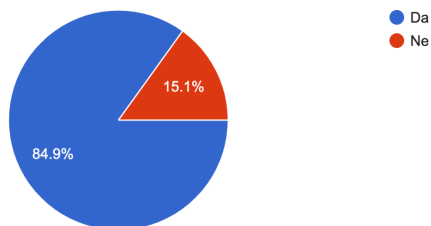
93 responses

10.10. prilog 10: Osjećate li se sigurno u Vašem kvartu?

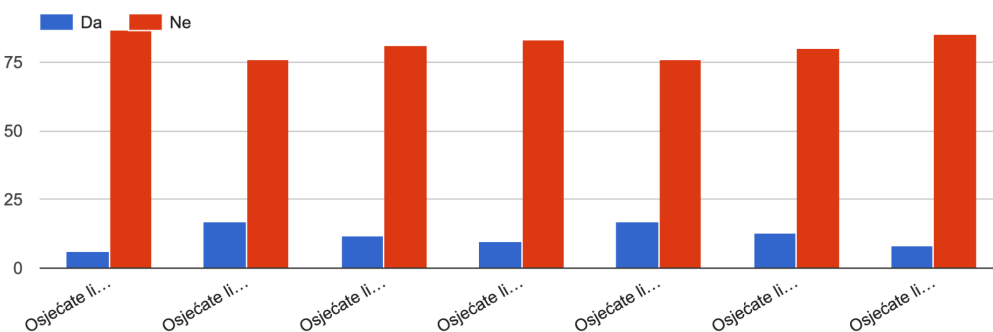
11. Osjećate li se sigurno u Vašem kvartu?

93 responses

10.11. prilog 11: Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja: (Zagreb)

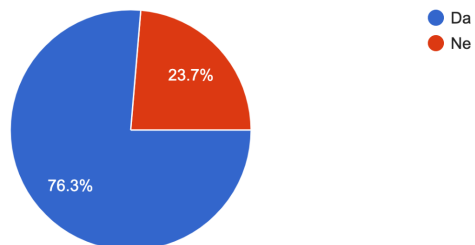
12. Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja:

10.12. prilog 12: Smatrate li da Zagreb nudi dovoljno sadržaja u užem središtu grada za studente?

14. Smatrate li da Zagreb nudi dovoljno sadržaja u užem središtu grada za studente?

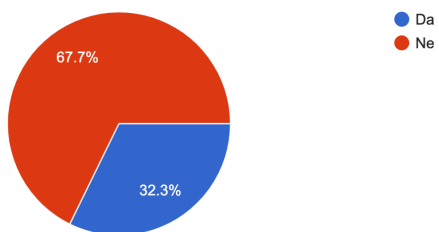
93 responses

10.13. Prilog 13. Smatrate li da u središtu grada Zagreba postoji dovoljno sadržaja koji su financijski prihvatljivi mladima ?

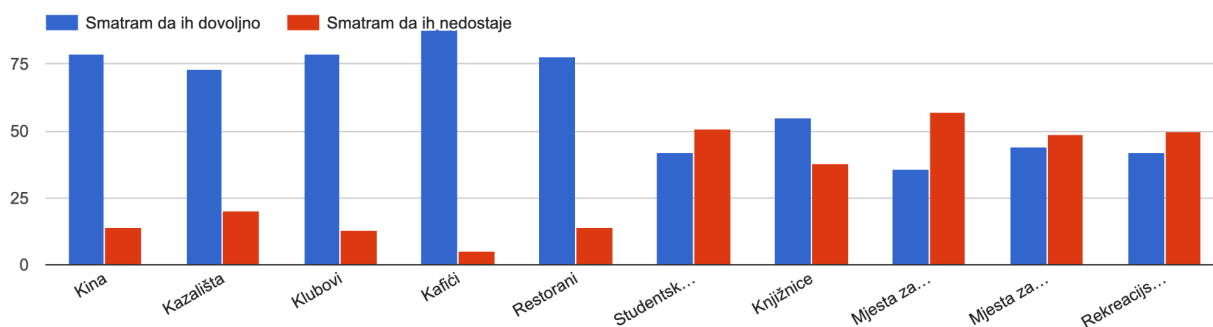
16. Smatrate li da u središtu grada Zagreba postoji dovoljno sadržaja koji su financijski prihvatljivi mladima ?

93 responses

10.14. prilog 14. Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu:

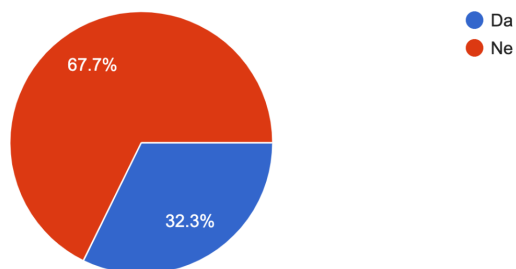
15. Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu:

10.15. prilog 15: Smatrate li da u središtu grada Zagreba postoji dovoljno sadržaja koji su financijski prihvatljivi mladima ?

16. Smatrate li da u središtu grada Zagreba postoji dovoljno sadržaja koji su financijski prihvatljivi mladima ?

93 responses

10.16. prilog 16 Koji sadržaji za studente/ice najviše nedostaju u užem središtu grada Zagreba?:

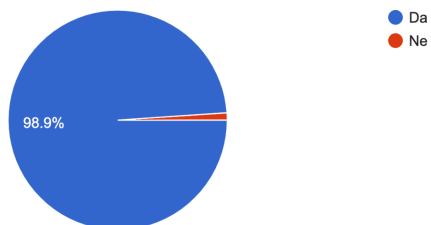
SADRŽAJI	UČESTALOST PONAVLJANJA SADRŽAJA
cjenovno prihvatljivi sadržaji (kafići, restorani, klubovi)	15

studentske menze	14
mjesta za druženje na otvorenom	10
mjesta za druženje na zatvorenom	9
rekreacijski sadržaji	5
mjesta za učenje/čitaonice	5
knjižnice	3
parkovi	2
mjesta za nepušače	2
printaonice	2
tiša mjesta za zabavu	2
klubovi sa stranom glazbom	1
biciklističke staze	1
studentski domovi	1
dogadjaji za studente	1
'girls only gym'	1
muzeji	1

10.17. prilog 17: Koristite li javni prijevoz u gradu Zagrebu?

18. Koristite li javni prijevoz u gradu Zagrebu?

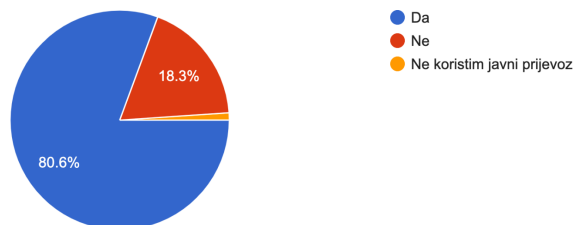
93 responses

10.18. prilog 18: Osjećate li se sigurno u javnom prijevozu? (Zagreb)

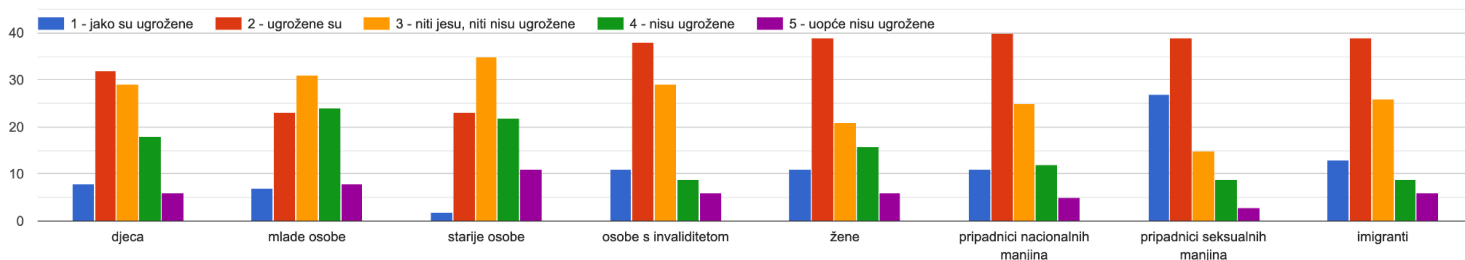
19. Osjećate li se sigurno u javnom prijevozu?

93 responses

10.19. prilog 19: Procijenite u kojoj mjeri su određene društvene grupe ugrožene u pogledu sigurnosti na javnim prostorima u gradu Zagrebu:

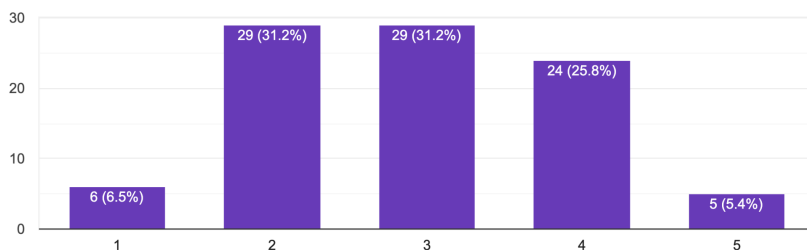
20. Procijenite u kojoj mjeri su određene društvene grupe ugrožene u pogledu sigurnosti na javnim prostorima u gradu Zagrebu:

10.20. prilog 20: Kako procjenjujete ugroženost (u smislu sigurnosti) mladih ženskih osoba na javnim prostorima u gradu Zagrebu?

22. Kako procjenjujete ugroženost (u smislu sigurnosti) mladih ženskih osoba na javnim prostorima u gradu Zagrebu?

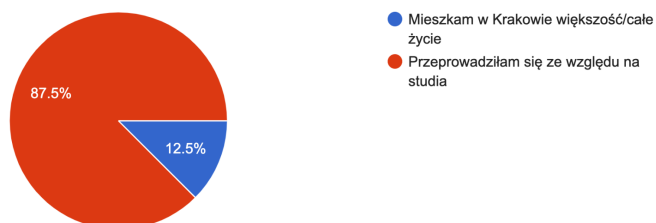
93 responses

10.21. prilog 21: Jeste li živjeli u Krakovu većinu života/cijeli život ili ste se preselili zbog studija?

1. Mieszkałaś w Krakowie przez większość/całe życie czy przenieśłaś się na studia?

40 responses

10.22. prilog 22: Kako doživljavate grad Krakov? Opišite ga u tri riječi. (nekodirana verzija)

OPISNE RIJEČI	UČESTALOST PONAVLJANJE RIJEČI
lijep	15
povijestan	7
prometan	7
turistički	5
interesantan	5
prijateljski	4
studentski	4
glasan	3
živ	3
zabavan	3
gužvovit	3
siguran	3
ugodan	2
tradicionalan	2

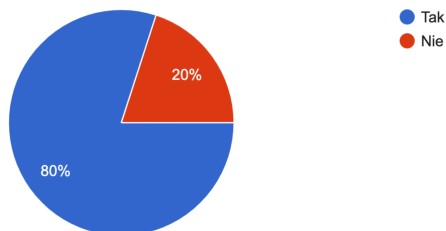
zagađen	2
velik	2
razvijen	2
skup	1
miran	1
sunčan	1
čist	1
kulturan	1
moderan	1
tolerantan	1
neskladan	1
mnogobrojan	1
onečišćen	1
međunarodan	1
mio	1
mali	1
dobro organiziran	1
snobovski	1
prljav	1
hermetičan	1
magičan	1
sentimentalan	1
prazan	1
nadmoćan	1
razoran	1

10.23. prilog 23: Smatrate li da je Zagreb siguran grad?

3. Czy uważasz, że Kraków jest bezpiecznym miastem?

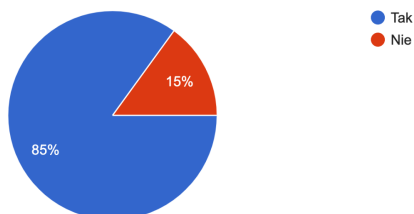
40 responses

10.24. prilog 24: Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Krakova?

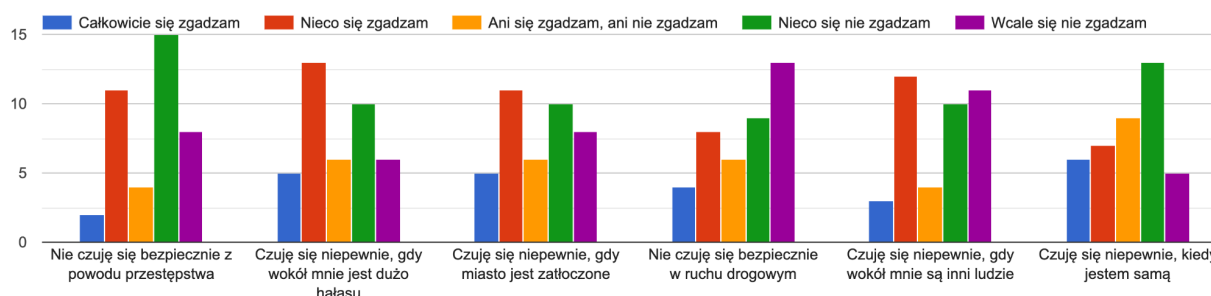
4. Czy osobiście czujesz się bezpiecznie w śródmieściu Krakowa?

40 responses

10.25. prilog 25: Procijenite u kojoj mjeri se slažete sa sljedećim tvrdnjama: (Krakov)

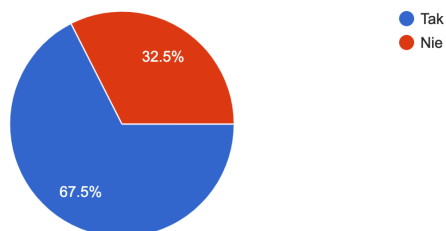
5. Oceń, w jakim stopniu zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami:

10.26.: prilog 26. Osjećate li se Vi osobno sigurno u užem središtu grada Krakova po noći (iza 22h)?

6. Czy osobiście czujesz się bezpiecznie w śródmieściu Krakowa nocą (po 22:00)?

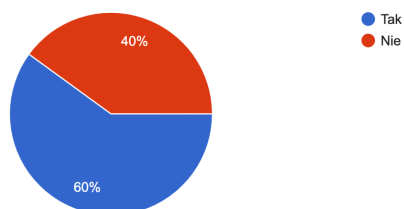
40 responses

10.27. prilog 27: Smatrate li da je grad Krakov jednako siguran za mlade osobe oba spola (studente i studentice)?

8. Czy uważa Pani, że miasto Kraków jest równie bezpieczne dla młodych ludzi obu płci (studentów i studentek)?

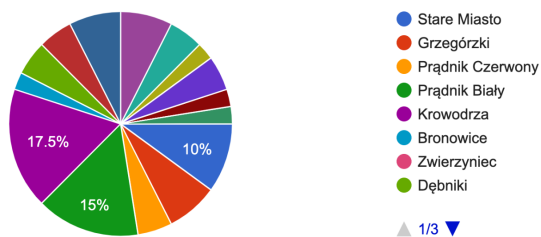
40 responses

10.28. prilog 28: U kojem kvartu živite? (Krakov)

10. W jakiej dzielnicy mieszkasz

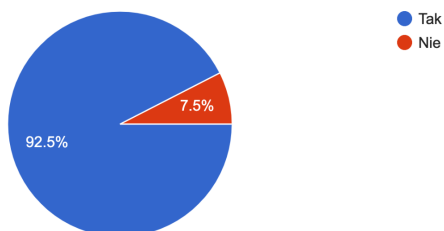
40 responses

10.29. prilog 29: Osjećate li se sigurno u Vašem kvartu? (Krakov)

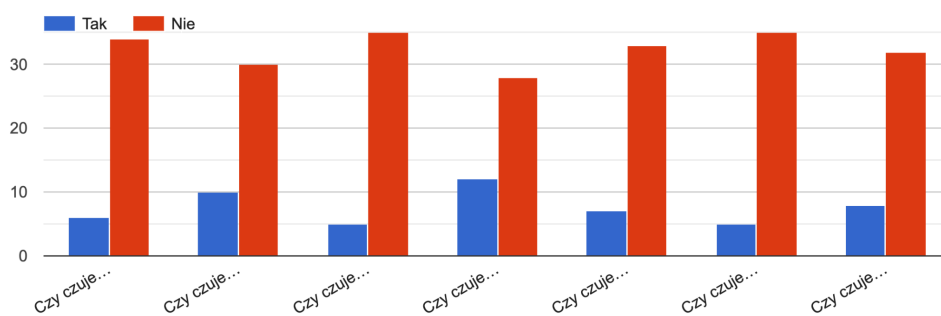
11. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej okolicy?

40 responses

10.30. prilog 30: Utječe li osjećaj nesigurnosti na vaše aktivnosti? Odgovorite na sljedeće pitanja:

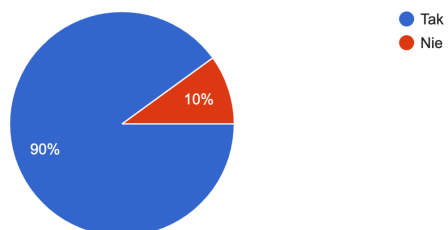
12. Czy poczucie niepewności wpływa na twoje działania? Odpowiedz na następujące pytania:

10.31. prilog 31: Smatrate li da Zagreb nudi dovoljno sadržaja u užem središtu grada za studente?

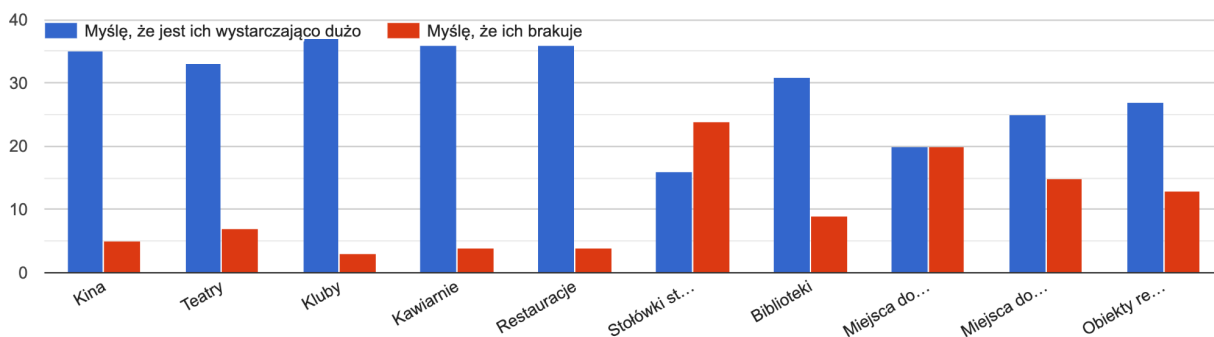
14. Czy uważasz, że Kraków oferuje studentom wystarczającą ilość obiektów w centrum miasta?

40 responses

10.32. prilog 32: Procijenite nedostaje li određenih sadržaja namijenjenih mladima u sljedećem popisu: (Krakov)

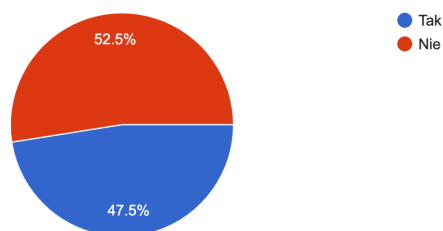
15. Oceń, czy na poniższej liście brakuje pewnych treści przeznaczonych dla młodzieży:

10.33. prilog 33: Smatrate li da u središtu grada Zagreba postoji dovoljno sadržaja koji su finansijski prihvatljivi mladima ?

16. Czy uważa Pani, że w centrum miasta Krakowa jest wystarczająco dużo obiektów, które są dostępne finansowo dla młodych ludzi?

40 responses

10.34. prilog 34: Koji sadržaji za studente/ice najviše nedostaju u užem središtu grada Krakova? (nekodirana verzija)

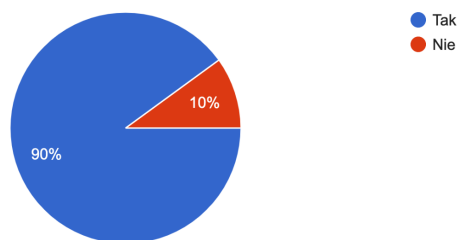
SADRŽAJ	FREKVENCIJA PONAVLJANJA SADRŽAJA
mjesta za druženje na otvorenom	4
cjenovno prihvatljiva mjesta	4

studentske menze	3
rekreacijski sadržaji	2
mjesta sa studentskim popustima	2
kina	1
kafići	1
neturistička mjesta	1
bazeni	1
klubovi	1
javni wc	1
učionice	1
restorani/kafići s bezglutenskom ponudom	1

10.35. prilog 35: Koristite li javni prijevoz u gradu Krakovu?

18. Czy korzystasz z komunikacji miejskiej w Krakowie?

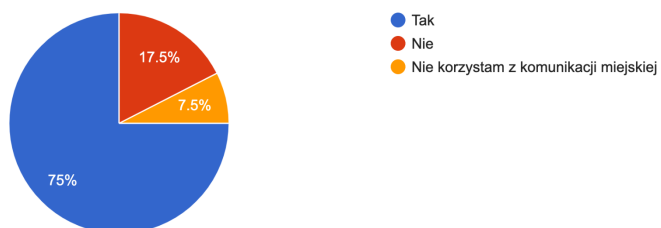
40 responses

10.36. prilog 36: Osjećate li se sigurno u javnom prijevozu? (Krakov)

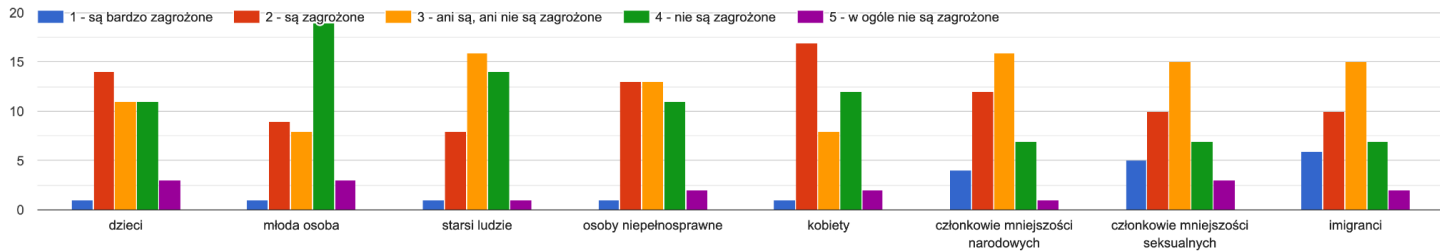
19. Czy czujesz się bezpiecznie w komunikacji miejskiej

40 responses

10.37. prilog 37: Procijenite u kojoj mjeri su određene društvene grupe ugrožene u pogledu sigurnosti na javnim prostorima u gradu Krakovu

20. Oceń, w jakim stopniu określone grupy społeczne są zagrożone pod względem bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej miasta Krakowa:

10.38. prilog 38: Kako procjenjujete ugroženost (u smislu sigurnosti) mladih ženskih osoba na javnim prostorima u gradu Krakovu?

22. Jak ocenia Pani zagrożenie (w zakresie bezpieczeństwa) młodych kobiet w przestrzeni publicznej miasta Krakowa?

40 responses

